

Βρυξέλλες, 7 Μαρτίου 2025  
(OR. en)

6463/25

SOC 91  
EMPL 63  
EDUC 49  
MI 121  
COMPET 124  
JAI 285  
GENDER 23

#### ΔΙΑΒΙΒΑΣΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

---

Αποστολέας:	Για τη Γενική Γραμματέα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η κα Martine DEPREZ, Διευθύντρια
Ημερομηνία Παραλαβής:	6 Μαρτίου 2025
Αποδέκτης:	κα Th��r��se BLANCHET, Γενική Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Αριθ. εγγρ. Επιτρ.:	COM(2025) 90 final
Θ��μα:	ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ, ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ Μια Ένωση Δεξιοτήτων

---

Διαβιβ  ζεται συνημ  νως στις αντιπροσωπ  ες το   γγραφο - COM(2025) 90 final.

---

σνημ. : COM(2025) 90 final



Βρυξέλλες, 5.3.2025  
COM(2025) 90 final

**ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ, ΤΟ  
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ  
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ  
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ**

**Μια Ένωση Δεξιοτήτων**

## Μια Ένωση Δεξιοτήτων

Το ανταγωνιστικό πλεονέκτημα της Ευρώπης είναι οι άνθρωποί της. Το ανθρώπινο κεφάλαιό μας έχει καθοριστική σημασία για την ευημερία της ΕΕ, την οικονομική της ανθεκτικότητα και τη μοναδική κοινωνική οικονομία της αγοράς της. Έχει καθοριστική σημασία για την αύξηση της παραγωγικότητάς μας, δεδομένου ότι καθιστά τις βιομηχανίες μας πιο ανταγωνιστικές και καινοτόμες, για την προσέλκυση πρόσθετων επενδύσεων, καθώς και για μια δυναμική ενιαία αγορά και ενισχυμένη οικονομική ασφάλεια. Η προτεραιότητα στους ανθρώπους και η επένδυση στις δεξιότητες αποδίδουν πολλαπλάσια οφέλη. Στο πλαίσιο του παγκόσμιου ανταγωνισμού για ταλέντα, αλλά και της συρρίκνωσης του ενεργού πληθυσμού στην ΕΕ, η ανταγωνιστικότητα της Ευρώπης βασίζεται σε μελλοντοστρεφείς δεξιότητες, που συμβάλλουν στην οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή. Το ανθρώπινο κεφάλαιο είναι επίσης απαραίτητο για την προώθηση της ετοιμότητας και της ασφάλειας στην παρούσα γεωπολιτική κατάσταση.

Προκειμένου να είναι ανταγωνιστική και προετοιμασμένη για το μέλλον, η ΕΕ πρέπει να στηρίζει και να προετοιμάσει τους πολίτες της με τις δεξιότητες και τις ικανότητες που απαιτούνται για την επιτυχία στη μάθηση, την εργασία και τη ζωή, όπως τονίζεται στην Πυξίδα Ανταγωνιστικότητας για την ΕΕ<sup>1</sup>. Η κοινωνική οικονομία της αγοράς της Ευρώπης, με τα ισχυρά θεμέλιά της στην εκπαίδευση, την κατάρτιση, την έρευνα, την καινοτομία και τη δημοκρατία, μπορεί να χρησιμεύσει ως στέρεη βάση.

### **1. Το πρόβλημα: η ανάγκη για περισσότερες και καλύτερες δεξιότητες**

Η Ένωση Δεξιοτήτων<sup>2</sup> έχει ως στόχο να στηρίζει την ανάπτυξη ποιοτικών, συμπεριληπτικών και ευπροσάρμοστων συστημάτων εκπαίδευσης, κατάρτισης και δεξιοτήτων για την αύξηση της ανταγωνιστικότητας της ΕΕ. Στο πλαίσιο αυτό, η ενίσχυση των πληροφοριών για τις δεξιότητες σε επίπεδο ΕΕ θα διαδραματίσει ουσιαστικό ρόλο για αποτελεσματικές και στοχευμένες πολιτικές.

**Οι ελλείψεις και τα κενά δεξιοτήτων, η ανεπαρκής ταχύτητα μετασχηματισμού και η κατακερματισμένη και αναποτελεσματική διακυβέρνηση παρεμποδίζουν την ανταγωνιστικότητα της ΕΕ**, όπως υπογραμμίζεται στις εκθέσεις των Draghi<sup>3</sup>, Letta<sup>4</sup> και Niinistö<sup>5</sup>. Αποτελούν εμπόδιο στην αύξηση της παραγωγικότητας και την καινοτομία, εμποδίζοντας τις προσπάθειες απανθρακοποίησης και ψηφιοποίησης.

---

<sup>1</sup> Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών με τίτλο «Πυξίδα Ανταγωνιστικότητας για την ΕΕ» [COM(2025) 30 final].

<sup>2</sup> Σε ολόκληρη την ανακοίνωση οι δεξιότητες θα πρέπει να γίνονται κατανοητές με την ευρεία έννοια. Περιλαμβάνουν δεξιότητες, γνώσεις και ικανότητες για τη ζωή, οι οποίες υπερβαίνουν κατά πολύ τις δεξιότητες που απαιτούνται για την αγορά εργασίας.

<sup>3</sup> Το μέλλον της ευρωπαϊκής ανταγωνιστικότητας, έκθεση του Mario Draghi.

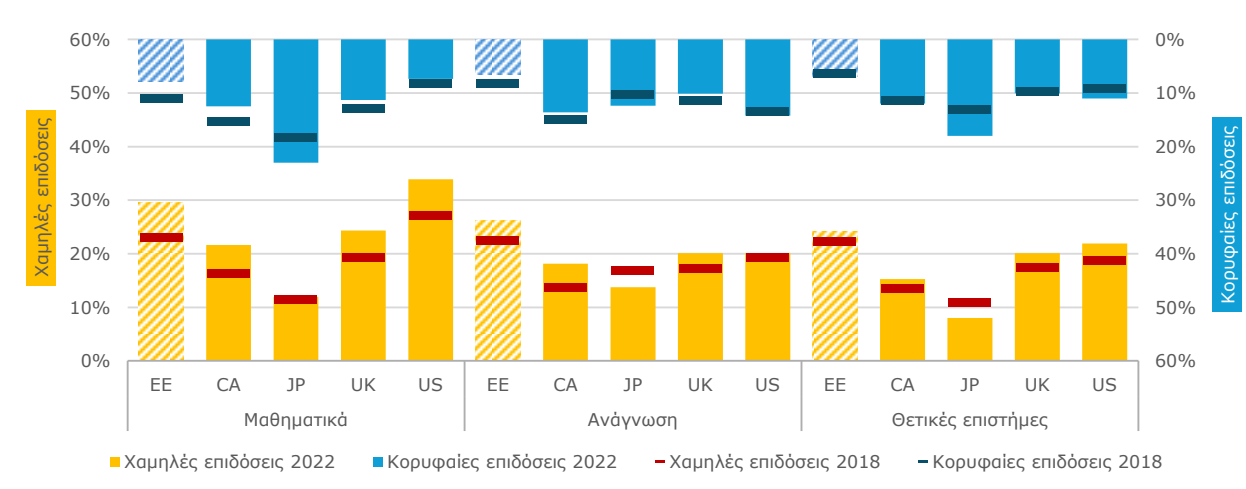
<sup>4</sup> Όχι μόνο μια απλή αγορά — Ταχύτητα, ασφάλεια, αλληλεγγύη, ενδυνάμωση της ενιαίας αγοράς για την επίτευξη βιώσιμου μέλλοντος και ευημερίας για όλους τους πολίτες της ΕΕ, έκθεση του Enrico Letta.

<sup>5</sup> Πιο ασφαλείς μαζί: Ενίσχυση της πολιτικοστρατιωτικής προετοιμασίας και ετοιμότητας της Ευρώπης, έκθεση του Sauli Niinistö, πρώην προέδρου της Δημοκρατίας της Φινλανδίας, υπό την ιδιότητά του ως ειδικού συμβούλου της προέδρου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

## 1.1 Ελλείψεις και κενά δεξιοτήτων

Η Ευρώπη δεν παράγει αρκετούς ειδικευμένους αποφοίτους από την τριτοβάθμια εκπαίδευση και την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση, ούτε δίνει τη δυνατότητα σε αρκετούς ανθρώπους να αναβαθμίσουν τις δεξιότητές τους ή να επανεπιδιευθούν καθ' όλη τη διάρκεια του εργασιακού τους βίου. Επιπλέον, στον παγκόσμιο ανταγωνισμό για ταλέντα, η Ευρώπη συναντά δυσκολίες στην προσπάθειά της να καταστεί ελκυστικός προορισμός. Οι ελλείψεις δεξιοτήτων συχνά επιδεινώνονται σε λιγότερο ανεπτυγμένες, απομακρυσμένες και εξόχως απόκεντρες περιοχές. Τα άτομα με αναπηρία ή που προέρχονται από οικογένειες μεταναστών αντιμετωπίζουν πρόσθετα εμπόδια στην ανάπτυξη των δεξιοτήτων τους, με αποτέλεσμα να μην καθίσταται δυνατή η πλήρης αξιοποίηση του εργατικού δυναμικού της ΕΕ.

*Ξεκινώντας από το σχολείο:* Η Ευρώπη υστερεί όσον αφορά βασικές δεξιότητες. Όπως δείχνουν τα πρόσφατα στοιχεία της έρευνας του PISA<sup>6</sup>, οι επιδόσεις των ατόμων ηλικίας 15 ετών στα μαθηματικά, την ανάγνωση και τις θετικές επιστήμες παρουσιάζουν πτώση, συνεχίζοντας την πτωτική τάση. Ομοίως, σχεδόν το 50 % των νέων στην Ευρώπη δεν διαθέτουν βασικές ψηφιακές δεξιότητες.



Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, 2024: <https://op.europa.eu/el/publication-detail/-/publication/d9d9adad-c71b-11ee-95d9-01aa75ed71a1/language-en>

*Στην επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση:* Η επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση (EEK) παραδοσιακά συνιστά πορεία προς ποιοτικές θέσεις εργασίας και ικανοποιητικές σταδιοδρομίες σε επαγγέλματα μεσαίας ειδίκευσης. Τα επαγγελματικά προσόντα παρουσιάζουν υψηλή ζήτηση, ιδίως όταν εξακολουθούν να υπάρχουν σοβαρές ελλείψεις εργατικού δυναμικού<sup>7</sup>. Οι πράσινες δεξιότητες συγκαταλέγονται μεταξύ των πολλών απαραίτητων δεξιοτήτων που αναπτύσσονται μέσω της EEK και διαδραματίζουν καθοριστικό ρόλο για την επιτυχή πράσινη μετάβαση και την κυκλική οικονομία. Συνολικά, από τα επαγγέλματα στα οποία διαπιστώνονται εκτεταμένες ελλείψεις στην ΕΕ, τα δύο τρίτα είναι βιοτεχνικά επαγγέλματα που συνήθως απαιτούν

<sup>6</sup> Η έκθεση της μελέτης PISA του 2022 περιγράφει την επιδείνωση των εκπαιδευτικών επιδόσεων και την εντονότερη ανισότητα.

<sup>7</sup> Έκθεση EURES σχετικά με τις ελλείψεις και τα πλεονάσματα εργατικού δυναμικού του 2023: <https://www.ela.europa.eu/en/publications/labour-shortages-and-surpluses-europe-2023>.

επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση<sup>8</sup>. Οι ελλείψεις σε αυτούς τους τομείς και σε άλλους βασικούς τομείς, όπως η γεωργία και η αλιεία, ενδέχεται ακόμη και να επιδεινωθούν, καθώς το ποσοστό των νέων εργαζομένων (ηλικίας κάτω των 30 ετών) στα εν λόγω επαγγέλματα είναι χαμηλό, γεγονός που καθιστά επιτακτικότερη την ανάγκη ανανέωσης των γενεών.

*Στην ανώτατη εκπαίδευση:* Έως το 2035 πάνω από το ήμισυ των νέων θέσεων εργασίας θα αφορά επαγγέλματα υψηλής ειδίκευσης. Ωστόσο, η Ευρώπη δεν παράγει επαρκές ποσοστό ταλέντων υψηλής ειδίκευσης. Η Ευρώπη πρέπει να επενδύσει και να στηρίξει τη συγκέντρωση πόρων στην τριτοβάθμια εκπαίδευση για την αύξηση της πρόσβασης στην καινοτομία, των γνώσεων αιχμής και των δεξιοτήτων υψηλού επιπέδου, μεταξύ άλλων μέσω κοινών προγραμμάτων σπουδών στο πλαίσιο συμμαχιών ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, όπως οι συμμαχίες ευρωπαϊκών πανεπιστημίων.

*Συνέχιση σε επίπεδο ενηλίκων:* Η αναβάθμιση των δεξιοτήτων και η επανειδίκευση θα είναι απαραίτητες καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής και της σταδιοδρομίας των ανθρώπων, ωστόσο ένας στους πέντε ενήλικες δυσκολεύεται να διαβάσει και να γράψει<sup>9</sup>, και λιγότερο από το 40 % του ενήλικου πληθυσμού συμμετέχει στην εκπαίδευση ή την κατάρτιση<sup>10</sup>, ποσοστό πολύ χαμηλότερο από τον στόχο του 60 % που έχει τεθεί για το 2030. Το ποσοστό αυτό είναι πολύ χαμηλότερο μεταξύ των ενηλίκων χαμηλής ειδίκευσης (18,4 %). Σχεδόν το ήμισυ του ενήλικου πληθυσμού δεν διαθέτει βασικές ψηφιακές δεξιότητες παρά το γεγονός ότι πάνω από το 90 % των θέσεων εργασίας τις απαιτούν<sup>11</sup>. Οι χρονικοί περιορισμοί, οι οικονομικές παράμετροι, οι ευθύνες φροντίδας και τα κίνητρα είναι ορισμένα από τα εμπόδια που εμποδίζουν τους ενήλικες να εμπλακούν σε περαιτέρω μάθηση.

*Χάσμα μεταξύ των φύλων:* Μολονότι από την τριτοβάθμια εκπαίδευση συνολικά αποφοιτούν περισσότερες νέες γυναίκες απ' ό,τι νέοι άνδρες, καταγράφεται σχεδόν διπλάσιος αριθμός ανδρών από ό,τι γυναικών που σπουδάζουν θετικές επιστήμες, τεχνολογία, μηχανική και μαθηματικά (STEM), τόσο στην τριτοβάθμια εκπαίδευση όσο και στην επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση. Με τον τρόπο αυτό επηρεάζεται σημαντικά ο διαχωρισμός με βάση το φύλο στην αγορά εργασίας και περιορίζεται το δυναμικό καινοτομίας της ΕΕ.

*Χάσμα χρηματοοικονομικών και επιχειρηματικών δεξιοτήτων:* Οι Ευρωπαίοι και οι Ευρωπαίες δεν διαθέτουν τις απαραίτητες οικονομικές και επιχειρηματικές δεξιότητες για να επενδύσουν περισσότερο, να ιδρύσουν και να αναπτύξουν επιτυχημένες νεοφυείς επιχειρήσεις. Αυτή η έλλειψη περιορίζει σημαντικά το δυναμικό καινοτομίας και ανάπτυξης της ΕΕ.

*Παγκόσμιος ανταγωνισμός για ταλέντα:* Η ΕΕ είναι λιγότερο ελκυστική για ταλαντούχους υπηκόους τρίτων χωρών από ό,τι άλλα μέλη του ΟΟΣΑ, όπως η Αυστραλία, οι ΗΠΑ και ο Καναδάς<sup>12</sup>. Επιπλέον, ορισμένα από τα κορυφαία ταλέντα της ΕΕ βρίσκουν καλύτερες ευκαιρίες

---

<sup>8</sup> Η αύξηση των κενών δεξιοτήτων αποτελεί επίσης πρόβλημα που πρέπει να αντιμετωπιστεί για τη διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς.

<sup>9</sup> Do Adults Have the Skills They Need to Thrive in a Changing World? Έρευνα για τις δεξιότητες των ενηλίκων 2023, ΟΟΣΑ: [https://www.oecd.org/en/publications/do-adults-have-the-skills-they-need-to-thrive-in-a-changing-world\\_b263dc5d-en.html](https://www.oecd.org/en/publications/do-adults-have-the-skills-they-need-to-thrive-in-a-changing-world_b263dc5d-en.html).

<sup>10</sup> Στατιστικές για την εκπαίδευση ενηλίκων, Eurostat: [https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Adult\\_learning\\_statistics](https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Adult_learning_statistics).

<sup>11</sup> Στην έκθεση για την κατάσταση της ψηφιακής δεκαετίας 2024 επισημαίνεται ότι μόνο το 55,6 % του πληθυσμού της ΕΕ διαθέτει τουλάχιστον βασικές ψηφιακές δεξιότητες (σε σύγκριση με τον στόχο του 80 %) και, με τον τρέχοντα ρυθμό, ο αριθμός των ειδικών στις ΤΠΕ θα ανέλθει σε μόλις 12 εκατομμύρια έως το 2030, ποσοστό πολύ χαμηλότερο από τον στόχο των 20 εκατομμυρίων.

<sup>12</sup> Ελκυστικότητα για ταλέντα 2023 — ΟΟΣΑ: <https://www.oecd.org/en/data/tools/talent-attractiveness-2023.html>.

στο εξωτερικό για να συστήσουν νεοφυείς επιχειρήσεις ή για να διαπρέψουν στον ακαδημαϊκό χώρο.

*Σοβαρές ελλείψεις δεξιοτήτων και κίνδυνος ελλείψεων εργατικού δυναμικού σε τομείς που βρίσκονται σε ταχύ μετασχηματισμό και κατά τη διάρκεια κρίσεων:* Η Ευρώπη αντιμετωπίζει ελλείψεις δεξιοτήτων και δυνητικές ελλείψεις σε κρίσιμους τομείς σε περίπτωση καταστροφών και κρίσεων. Δεν υπάρχει επαρκής χαρτογράφηση των αναγκών σε εργατικό δυναμικό, κατάρτιση νέων τμημάτων του εργατικού δυναμικού ή επαρκείς εισροές ειδικευμένων εργαζομένων.

## **1.2 Χάσμα ταχύτητας μετασχηματισμού**

Τα συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης στην Ευρώπη υστερούν στους ταχείς τεχνολογικούς μετασχηματισμούς και τις μεταβαλλόμενες δεξιότητες που απαιτούνται για την προώθηση της απανθρακοποίησης της οικονομίας<sup>13</sup> και τη μείωση των εξαρτήσεων σε στρατηγικούς τομείς.

Η Ευρώπη αντιμετωπίζει μια αυξανόμενη πρόκληση όσον αφορά την κάλυψη της ζήτησης για ειδικευμένα talέντα στους τομείς STEM, ιδίως σε στρατηγικούς τομείς όπως οι καθαρές και κυκλικές τεχνολογίες, οι ψηφιακές τεχνολογίες, η αεροδιαστημική και η άμυνα, συμπεριλαμβανομένων παραδοσιακών τομέων που βασίζονται όλο και περισσότερο σε ψηφιακά εργαλεία που απαιτούν δεξιότητες στους τομείς STEM. Παρότι παράγουμε επαγγελματίες υψηλής ειδίκευσης, ο αριθμός τους δεν επαρκεί για τη γεφύρωση των κενών. Σχεδόν τέσσερις στις πέντε MME στην ΕΕ δυσκολεύονται να βρουν εργαζόμενους με τις απαραίτητες δεξιότητες —με τις νεοφυείς και τις ταχέως αναπτυσσόμενες επιχειρήσεις να πλήττονται σημαντικά— ιδίως σε ρηξικέλυθες τεχνολογίες όπως η ΤΝ, οι ημιαγωγοί και η κβαντική υπολογιστική. Οι ελλείψεις αυτές επηρεάζουν όλους τους τομείς, συμπεριλαμβανομένων των τομέων των μεταφορών, των τροφίμων και της ενέργειας, περιορίζοντας την οικονομική ανάπτυξη και μειώνοντας την καινοτομία.

Η πτώση σε βασικές δεξιότητες μεταξύ των ατόμων ηλικίας 15 ετών συνδέεται στενά με την έλλειψη εξειδικευμένων εκπαιδευτικών στα μαθηματικά και τις θετικές επιστήμες, γεγονός που καταδεικνύει την επείγουσα ανάγκη προσέλκυσης εκπαιδευτικών και εκπαιδευτών και καλύτερης στήριξης τους μέσω της συνεχούς επαγγελματικής εξέλιξης σε αυτούς τους κρίσιμους τομείς. Επίσης, καθώς οι ανάγκες και οι προσδοκίες των νεότερων γενεών εξελίσσονται, μπορεί να είναι αναγκαίο ένα νέο όραμα για τις διαδρομές εκπαίδευσης και σταδιοδρομίας, το οποίο θα ευθυγραμμιστεί με το μεταβαλλόμενο τοπίο της εργασίας και της καινοτομίας.

Εξίσου σημαντικός είναι ο εφοδιασμός των πολιτών —όλων των γενεών και σε κάθε γωνιά της Ευρώπης— με τις δεξιότητες που απαιτούνται για την αντιμετώπιση πιεστικών κοινωνικών προκλήσεων —όπως η κλιματική αλλαγή, οι πιέσεις στους δημοκρατικούς θεσμούς και οι απειλές για την εσωτερική μας ασφάλεια, συμπεριλαμβανομένης της κυβερνοασφάλειας και των υβριδικών απειλών— ενώ παράλληλα θα διασφαλίζεται ότι μπορούν να αξιοποιήσουν τις ευκαιρίες που προσφέρει η πράσινη και η ψηφιακή μετάβαση.

Τέλος, η Ευρώπη πρέπει να αξιοποιήσει καλύτερα τις υφιστάμενες δεξιότητες βελτιώνοντας την αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων σε διασυνοριακό επίπεδο και αναγνωρίζοντας τις ικανότητες που αποκτήθηκαν εκτός της τυπικής εκπαίδευσης. Πολλά άτομα δυσκολεύονται με

---

<sup>13</sup>Το «σχέδιο δράσης της ΕΕ για τον τομέα της αυτοκινητοβιομηχανίας» αποσκοπεί στην αντιμετώπιση των προκλήσεων όσον αφορά την καινοτομία και την ηγετική θέση στις μελλοντικές τεχνολογίες, την καθαρή μετάβαση και την απανθρακοποίηση, καθώς και όσον αφορά τις δεξιότητες που απαιτούνται για την επίτευξή τους.

την αναγνώριση των δεξιοτήτων τους όταν μετακινούνται εντός της ΕΕ ή φθάνουν από τρίτες χώρες, γεγονός που οδηγεί σε αναξιοποίητα talέντα.

### **1.3 Κατακερματισμός στη διακυβέρνηση και στις πληροφορίες για τις δεξιότητες**

Οι πολιτικές για τις δεξιότητες συνδέονται στενά με την εκπαίδευση, την εργασία, την οικονομική και χρηματοπιστωτική πολιτική και την κοινωνική ένταξη. Ωστόσο, οι τομείς αυτοί συχνά διοικούνται από διαφορετικά υπουργεία ή τμήματα, τόσο σε εθνικό όσο και σε περιφερειακό επίπεδο, καθένα από τα οποία έχει τις δικές του προτεραιότητες.

Επιπλέον, πολυάριθμα ενδιαφερόμενα μέρη εξετάζουν τις δεξιότητες από διάφορες οπτικές γωνίες χωρίς επαρκώς συντονισμένο τρόπο: συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης, βιομηχανία, δημόσιες υπηρεσίες απασχόλησης, κοινωνικοί εταίροι, κοινωνία των πολιτών.

Ο κατακερματισμός αυτός παρεμποδίζει τις έξυπνες επενδύσεις και δεν δίνει τη δυνατότητα για επαρκείς πληροφορίες για τις δεξιότητες.

Η ανεπαρκής ενοποίηση, η έλλειψη προοπτικής διερεύνησης και αποτελεσματικής συνεργασίας μεταξύ των διαφόρων οργανισμών με εμπειρογνώσια στον τομέα των πληροφοριών για τις δεξιότητες δυσχεραίνει την αντιστοίχιση της μελλοντικής ζήτησης και προσφοράς δεξιοτήτων, μεταξύ άλλων με σκοπό τη διευκόλυνση της νόμιμης μετανάστευσης.

**Ενώ οι προσπάθειες των κρατών μελών στον τομέα της εκπαίδευσης και των δεξιοτήτων έχουν αυξηθεί, οι προκλήσεις είναι υπερβολικά μεγάλες και επείγουσες για να αντιμετωπιστούν μόνο από τα κράτη μέλη.** Η δράση σε επίπεδο ΕΕ μπορεί να επιταχύνει τον μετασχηματισμό των δεξιοτήτων και της εκπαίδευσης που χρειάζεται η Ευρώπη για την αντιμετώπιση των ελλείψεων δεξιοτήτων, των χάσμάτων στην ταχύτητα και των κενών στη λήψη αποφάσεων. Είναι επίσης υψίστης σημασίας να συνδεθούν στενά οι υποψήφιες χώρες, καθώς και οι δυνάμει υποψήφιες χώρες και οι γειτονικές χώρες, με τις μεταρρυθμίσεις και τις σχετικές πρωτοβουλίες που αναλαμβάνονται στην Ένωση Δεξιοτήτων, καθώς οι χώρες αυτές αντιμετωπίζουν επίσης παρόμοιες προκλήσεις.

Αυτοί είναι οι τρεις λόγοι για τους οποίους η Ευρώπη χρειάζεται ριζική αλλαγή όσον αφορά τη φιλοδοξία και τη δράση. Η Ένωση Δεξιοτήτων αποτελεί μια φιλόδοξη στρατηγική για την παροχή εκπαίδευσης και δεξιοτήτων στην ΕΕ, η οποία υποστηρίζεται από ένα νέο μοντέλο συνεργασίας για την προώθηση τολμηρών λύσεων, με βάση ένα σαφές σύνολο στόχων (ενότητα 2), βασικές δράσεις (ενότητα 3), χρηματοδοτικά μέσα (ενότητα 4) και αποτελεσματικότερη διακυβέρνηση (ενότητα 5).

## **2. Ένωση Δεξιοτήτων: στόχοι**

Η Ένωση Δεξιοτήτων έχει ως στόχο να διασφαλίσει ότι **όλοι και όλες στην Ευρώπη, ανεξάρτητα από τον τόπο στον οποίο βρίσκονται, έχουν τη δυνατότητα να δημιουργήσουν στέρεες βάσεις δεξιοτήτων και να συμμετάσχουν στη διά βίου αναβάθμιση των δεξιοτήτων και την επανεπίδραση**, σύμφωνα με τον ευρωπαϊκό πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων. Στόχος της Ένωσης Δεξιοτήτων είναι η στήριξη των ευρωπαϊκών συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης για την παροχή ίσων ευκαιριών για όλους, συμπεριλαμβανομένων όλων των νέων, ανεξάρτητα από το υπόβαθρο και τον τόπο διαμονής τους, για την πρόσβαση στην εκπαίδευση, τη διά βίου μάθηση, τις ποιοτικές θέσεις εργασίας και τη διαχείριση των μεταβάσεων και των κρίσεων. Η ισχυροποίηση των εκπαιδευτικών βάσεων και των δεξιοτήτων ενισχύει επίσης τις αξίες της ΕΕ, όπως η δημοκρατία, τα ανθρώπινα δικαιώματα, η αλληλεγγύη, η κοινωνική ένταξη και η

πολυμορφία, βοηθώντας τους ανθρώπους να γίνουν πιο ανθεκτικοί στην εσφαλμένη πληροφόρηση και την παραπληροφόρηση, τη ριζοσπαστικοποίηση και τη στρατολόγηση στο έγκλημα, και παρέχοντάς τους τη δυνατότητα να συμβάλουν σε μια πιο πράσινη, πιο δίκαιη και πιο συνεκτική Ευρώπη.

Ο δεύτερος στόχος είναι η στήριξη των **επιχειρήσεων ώστε να είναι ανταγωνιστικές** και ανθεκτικές, μέσω της διευκόλυνσης των εργοδοτών και ιδίως των ΜΜΕ στην εύρεση ατόμων με τις δεξιότητες που χρειάζονται για τη δημιουργία βιώσιμης ανάπτυξης και ποιοτικών θέσεων εργασίας. Αποτελεί επίσης έκκληση προς τις εταιρείες να επενδύσουν στην αναβάθμιση των δεξιοτήτων και την επανειδίκευση των εργαζομένων τους όλων των γενεών, ώστε να προσαρμοστούν στις διαρκώς μεταβαλλόμενες προκλήσεις και ευκαιρίες. Ταυτόχρονα, αναγνωρίζεται ότι οι εταιρείες —ιδίως οι ΜΜΕ και οι νεοφυείς / ταχέως αναπτυσσόμενες επιχειρήσεις— χρειάζονται τα κατάλληλα κίνητρα και την κατάλληλη στήριξη για να καταστήσουν εφικτές αυτές τις επενδύσεις.

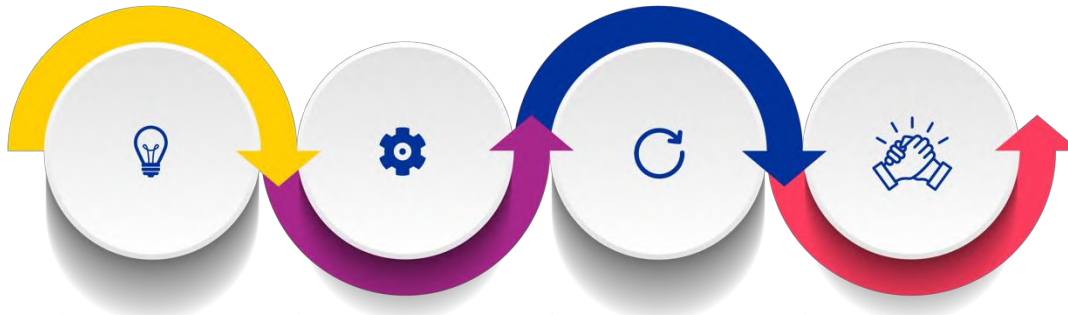
Τέλος, η Ένωση Δεξιοτήτων θα εργαστεί για να **καταστήσει τις δεξιότητες και τα προσόντα — ανεξάρτητα από το πού αποκτώνται στην Ευρώπη— διαφανή, αξιόπιστα και αναγνωρισμένα** σε ολόκληρη την ενιαία αγορά, δίνοντας τη δυνατότητα στα άτομα να ασκούν το δικαίωμά τους στην ελεύθερη κυκλοφορία και επιτρέποντας στους εργοδότες, ιδίως τις ΜΜΕ, να προσλαμβάνουν με αποτελεσματικό τρόπο σε διασυνοριακό επίπεδο. Τα κράτη μέλη καλούνται επίσης να εργαστούν για την ταχεία αναγνώριση των δεξιοτήτων και των προσόντων που αποκτώνται εκτός της ΕΕ.

### 3. Βασικά σκέλη της Ένωσης Δεξιοτήτων

Για την επίτευξη των ανωτέρω στόχων, η Ένωση Δεξιοτήτων:

- **θα αναπτύξει δεξιότητες για ποιοτικές θέσεις εργασίας και ποιότητα ζωής** μέσω ισχυρών εκπαιδευτικών βάσεων, με μια συμπεριληπτική προσέγγιση διά βίου μάθησης·
- **θα αναβαθμίσει και θα επανειδικεύσει** ένα ευέλικτο εργατικό δυναμικό που θα έχει άριστη γνώση της ψηφιακής και της καθαρής μετάβασης, ιδίως όσον αφορά τα άτομα χαμηλής και μεσαίας ειδίκευσης·
- **θα φροντίσει για την κυκλοφορία των δεξιοτήτων** με την ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων σε ολόκληρη την ΕΕ, απελευθερώνοντας το πλήρες δυναμικό της ενιαίας αγοράς·
- **θα προσελκύσει, θα αναπτύξει και θα διατηρήσει τα talenta.**





Η Ένωση Δεξιοτήτων θα βασιστεί σε δράσεις που έχουν ήδη αναληφθεί στο πλαίσιο του **Ευρωπαϊκού Χώρου Εκπαίδευσης**<sup>14</sup>, του **ευρωπαϊκού θεματολογίου δεξιοτήτων**<sup>15</sup> και του **Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας**. Σε αυτήν τη βάση, η Επιτροπή θα συνεργαστεί με παράγοντες της εκπαίδευσης και της κατάρτισης, της απασχόλησης και της αγοράς εργασίας, τους κοινωνικούς εταίρους και άλλα ενδιαφερόμενα μέρη, ώστε η διακυβέρνηση της εκπαίδευσης και των δεξιοτήτων να ενταχθεί στην Ένωση Δεξιοτήτων. Η Επιτροπή αναγνωρίζει πλήρως τον πρωταρχικό ρόλο των κρατών μελών στο θέμα αυτό, όπως ορίζεται στα άρθρα 165 και 166 της ΣΛΕΕ, και θα ενεργεί στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της κατά την υλοποίηση των εν λόγω δράσεων.

#### **A. Ανάπτυξη δεξιοτήτων για τη ζωή μέσω στέρεων εκπαιδευτικών βάσεων**

Η απότομη μείωση των **βασικών δεξιοτήτων** των νέων μας —συμπεριλαμβανομένων των ψηφιακών δεξιοτήτων— είναι μια βόμβα έτοιμη να εκραγεί για τα εκπαιδευτικά μας συστήματα, καθώς και για την ανταγωνιστικότητα της Ευρώπης. Η έρευνα PISA 2022 επισημαίνει ανησυχητικές τάσεις: Το 30 % των ατόμων ηλικίας 15 ετών στην ΕΕ δεν διαθέτει ελάχιστη επάρκεια στα μαθηματικά, ενώ περίπου το 25 % δυσκολεύεται στην ανάγνωση και τις θετικές επιστήμες<sup>16</sup>. Περίπου το 43 % των ατόμων κατά το όγδοο έτος της σχολικής φοίτησης (ηλικίας 13-14 ετών) δυσκολεύονται να αποκτήσουν βασικό ψηφιακό γραμματισμό, γεγονός που επιβεβαιώνει την πτωτική τάση<sup>17</sup>.

Ενώ, κατά μέσο όρο, η ΕΕ βρίσκεται σε καλό δρόμο για την επίτευξη του στόχου σε επίπεδο ΕΕ για το 2030 όσον αφορά τη μείωση της πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου σε ποσοστό κάτω

<sup>14</sup> Ψήφισμα περί στρατηγικού πλαισίου για την ευρωπαϊκή συνεργασία στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης για την περίοδο 2021-2030 ([EE C 497 της 10.12.2021](#)).

<sup>15</sup> Ευρωπαϊκό θεματολόγιο δεξιοτήτων: [https://employment-social-affairs.ec.europa.eu/policies-and-activities/skills-and-qualifications/european-skills-agenda\\_el](https://employment-social-affairs.ec.europa.eu/policies-and-activities/skills-and-qualifications/european-skills-agenda_el).

<sup>16</sup> [The twin challenge of equity and excellence in basic skills in the EU: An EU comparative analysis of the PISA 2022 results \(Η διττή πρόκληση της ισότητας και της αριστείας στις βασικές δεξιότητες στην ΕΕ: Συγκριτική ανάλυση της ΕΕ για τα αποτελέσματα της έρευνας PISA 2022\)](#).

<sup>17</sup> [International Computer and Information Literacy Study \(ICILS\) in Europe, 2023 \[Διεθνής μελέτη για τις γνώσεις χρήσης υπολογιστών και πληροφοριών \(ICILS\) στην Ευρώπη, 2023\]](#).

του 9 %, τα αγόρια, οι νέοι με αναπηρία και οι εκπαιδευόμενοι που προέρχονται από οικογένειες μεταναστών διατρέχουν υψηλότερο κίνδυνο πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου. Επιπλέον, η ΕΕ απέχει ακόμη περισσότερο από τον στόχο για ποσοστό των ατόμων με χαμηλές επιδόσεις χαμηλότερο του 15 % σε επίπεδο ΕΕ για το 2030 σε σύγκριση με 10 χρόνια πριν. Το **κοινωνικοοικονομικό υπόβαθρο** εξακολουθεί να αποτελεί ισχυρό παράγοντα πρόβλεψης των εκπαιδευτικών αποτελεσμάτων, καθώς οι μειονεκτούντες εκπαιδευόμενοι διατρέχουν 6,1 φορές υψηλότερο κίνδυνο πολύ χαμηλών επιδόσεων σε βασικές δεξιότητες σε σύγκριση με τους πιο ευνοημένους συνομηλικούς τους<sup>18</sup>. Διαπιστώνονται **αποκλίσεις μεταξύ των φύλων** στην ανάγνωση, με τα κορίτσια να είναι πιθανότερο να βρίσκονται μεταξύ των μαθητών με κορυφαίες επιδόσεις σε όλες τις χώρες της ΕΕ, και τις χαμηλές επιδόσεις να είναι ελαφρώς πιο συχνές μεταξύ των αγοριών στον τομέα των θετικών επιστημών. Παρατηρούνται αποκλίσεις στις **αγροτικές περιοχές** σε σύγκριση με τις αστικές περιοχές, ιδίως όσον αφορά την ανάγνωση<sup>19</sup> και τις ψηφιακές δεξιότητες<sup>20</sup>. Το ποσοστό των νέων με πτυχίο τριτοβάθμιας εκπαίδευσης σε αγροτικές περιοχές είναι περιορισμένο σε σύγκριση με τις αστικές περιοχές<sup>21</sup>.

Οι διαφορές αυτές θέτουν την ΕΕ σε κίνδυνο περαιτέρω υστέρησης στον παγκόσμιο τεχνολογικό αγώνα δρόμου, όπου οι ανάγκες της τεχνητής νοημοσύνης (TN), της αυτοματοποίησης και της κυβερνοασφάλειας αναδιαμορφώνουν τις βιομηχανίες και τις κοινωνίες. Στον τομέα της άμυνας, της αεροδιαστημικής και των τεχνολογιών σύντηξης, οι προηγμένες δεξιότητες στους τομείς STEM είναι απαραίτητες για τη μείωση της εξάρτησης από προμηθευτές εκτός ΕΕ και την ανάπτυξη ικανοτήτων επόμενης γενιάς. Ωστόσο, μεταξύ 2015 και 2022 παρατηρήθηκε συνολική μείωση (-7 %) σε αποφοίτους διδακτορικών σπουδών στους τομείς STEM, με το ποσοστό να παρουσιάζει μεγαλύτερη μείωση όσον αφορά τις φυσικές επιστήμες, τα μαθηματικά και τη στατιστική (-13,1 %) και τις ΤΠΕ —τεχνολογίες πληροφοριών και επικοινωνιών (-25,5 %)— και να αυξάνεται μόνο στους τομείς της μηχανικής, της μεταποίησης και των κατασκευών (+9,4 %).

Επιπλέον, η προώθηση προσεγγίσεων STEAM, οι οποίες ενσωματώνουν τις θετικές επιστήμες, την τεχνολογία, τη μηχανική, τις τέχνες και τα μαθηματικά μέσω της άρσης των επιστημονικών φραγμών, προωθεί τη δημιουργική σκέψη. Αυτό το σύνολο δεξιοτήτων είναι ιδιαίτερα επιθυμητό από τους εργοδότες<sup>22</sup>. Διευκολύνει επίσης τον ψηφιακό και χρηματοοικονομικό γραμματισμό παρέχοντας στους σπουδαστές τις δεξιότητες που απαιτούνται ώστε να κατανοήσουν τον τρόπο λειτουργίας των ψηφιακών και χρηματοοικονομικών συστημάτων.

Ταυτόχρονα, υπάρχει επείγουσα ανάγκη να αντιμετωπιστούν οι **ανισότητες μεταξύ των φύλων**, καθώς οι γυναίκες εξακολουθούν να υποεκπροσωπούνται σε πολλούς τομείς STEM, μεταξύ άλλων στους τομείς της μηχανικής και της πληροφορικής, ενώ οι άνδρες υποεκπροσωπούνται σε τομείς όπως η υγεία, η ευημερία και το επάγγελμα του εκπαιδευτικού.

---

<sup>18</sup> Έκθεση παρακολούθησης της εκπαίδευσης και της κατάρτισης 2024.

<sup>19</sup> Για περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με τη σχολική εκπαίδευση στις αγροτικές περιοχές, βλ. ΟΟΣΑ (2021), «Delivering quality education in rural communities» (Παροχή ποιοτικής εκπαίδευσης στις αγροτικές κοινότητες).

<sup>20</sup> Μολονότι κατά τα τελευταία έτη έχει σημειωθεί βελτίωση, εξακολουθεί να υπάρχει χάσμα της τάξης του 15 % [COM(2024) 450 final].

<sup>21</sup> Eurostat (2022).

<sup>22</sup> Παγκόσμιο Οικονομικό Φόρουμ, The Future of Jobs report, 2023 (Έκθεση για το μέλλον των θέσεων εργασίας): <https://www.weforum.org/publications/the-future-of-jobs-report-2023>.

Είναι ζωτικής σημασίας να καταστεί το **επάγγελμα του εκπαιδευτικού** πιο ελκυστικό και ισορροπημένο ως προς το φύλο, να αντιμετωπιστούν οι ελλείψεις εκπαιδευτικών, ιδίως στους τομείς STEM, και να διατηρηθούν τα ταλέντα, καθώς και να διασφαλιστεί ότι οι εκπαιδευτικοί είναι καλύτερα εφοδιασμένοι για να αντιμετωπίσουν τις χαμηλές επιδόσεις και τις τεχνολογικές αλλαγές. Για παράδειγμα, μόνο το 40 % των εκπαιδευτικών είναι προετοιμασμένοι να χρησιμοποιήσουν ψηφιακές τεχνολογίες στη διδασκαλία. Παρόλο που το 68 % των εφήβων χρησιμοποιούν ήδη ΤΝ, τα εκπαιδευτικά συστήματα δεν διαθέτουν τα αναγκαία πλαίσια για την αποτελεσματική ενσωμάτωση της ΤΝ στη μάθηση<sup>23</sup>.

Η ανάπτυξη δεξιοτήτων για τη ζωή, συμπεριλαμβανομένων των μέσων ενημέρωσης, του ψηφιακού γραμματισμού, της κριτικής σκέψης και της βασικής κυβερνοασφάλειας, είναι ζωτικής σημασίας για τη συνολική **ετοιμότητα** της Ευρώπης έναντι κρίσεων, μεταξύ άλλων όσον αφορά τη δημοκρατική ανθεκτικότητα. Στο πλαίσιο αυτό, οι εκπαιδευόμενοι και οι εκπαιδευόμενες χρειάζονται επίσης ισχυρές βασικές και προηγμένες δεξιότητες, ιδίως στους τομείς STEM, αλλά και γνώσεις και ικανότητες που σχετίζονται με την ιδιότητα του πολίτη. Είναι αναγκαίο να βελτιωθεί η ετοιμότητα αντιμετώπισης κινδύνων στα συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης, ώστε να διασφαλιστεί ότι η ΕΕ και τα κράτη μέλη της μπορούν να συνεχίσουν να λειτουργούν υπό οποιοσδήποτε συνθήκες, παρέχοντας βασικές κοινωνικές λειτουργίες.

Η μη τυπική και η άτυπη μάθηση, οι κοινωνικομορφωτικές δραστηριότητες για νέους και νέες, οι πολιτιστικές πρωτοβουλίες, η συμμετοχή στον αθλητισμό και ο εθελοντισμός μπορούν επίσης να προσφέρουν πολύτιμες ευκαιρίες στους ανθρώπους να αναπτύξουν γνώσεις, δεξιότητες, στάσεις και συμπεριφορές για να αναπτυχθούν και να γίνουν ενεργοί πολίτες.

### **Βασικά παραδοτέα σε ενωσιακό, εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο**

#### **★ Ανάπτυξη στέρεων βάσεων στην εκπαίδευση και την κατάρτιση**

- Ενίσχυση της στήριξης για τον βασικό γραμματισμό, τα μαθηματικά, τις θετικές επιστήμες, τις ψηφιακές δεξιότητες και την ιδιότητα του πολίτη μέσω ενός **σχεδίου δράσης για τις βασικές δεξιότητες**. Με την πιλοτική εφαρμογή ενός **προγράμματος στήριξης βασικών δεξιοτήτων**, η Επιτροπή θα συνεργαστεί με τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη για ένα πλαίσιο αποτελεσματικών μέτρων παρέμβασης, υποστηριζόμενων από ενωσιακή χρηματοδότηση, για τα παιδιά και τους νέους και τις νέες που δυσκολεύονται να αποκτήσουν βασικές δεξιότητες. Το **Ευρωπαϊκό Βραβείο Καινοτόμου Σχολείου** θα αναγνωρίζει τα σχολεία που είναι εξαιρετικά καινοτόμα στην αλλαγή των προγραμμάτων σπουδών για τη διδασκαλία των μαθητών στους τομείς STEM και των δεξιοτήτων που σχετίζονται με την ιδιότητα του πολίτη, μεταξύ άλλων μέσω της συνεργασίας με τις επιχειρήσεις και τις τοπικές αρχές. Η Επιτροπή προτείνει να συμπληρωθεί ο υφιστάμενος στόχος για τις βασικές δεξιότητες ως εξής: **Έως το 2030,**
  - **το ποσοστό των μαθητών με χαμηλές επιδόσεις στον γραμματισμό, τα μαθηματικά, τις θετικές επιστήμες και τις ψηφιακές δεξιότητες θα πρέπει να είναι μικρότερο από 15 %, ενώ το ποσοστό των μαθητών με κορυφαίες επιδόσεις στον γραμματισμό, τα μαθηματικά και τις θετικές επιστήμες θα πρέπει να είναι τουλάχιστον 15 %.**
- Με βάση την επανεξέταση του σχεδίου δράσης για την ψηφιακή εκπαίδευση, η Επιτροπή θα παρουσιάσει **χάρτη πορείας για το 2030 σχετικά με το μέλλον της ψηφιακής εκπαίδευσης**

---

<sup>23</sup> [Ίδρυμα Vodafone 2025 \(ΤΝ στα Ευρωπαϊκά Σχολεία\)](#).

**και των ψηφιακών δεξιοτήτων** για την προώθηση της ισότιμης πρόσβασης στην ψηφιακή εκπαίδευση για όλους. Ένα ισχυρό ενωσιακό οικοσύστημα ψηφιακής εκπαίδευσης θα προετοιμαστεί για το μέλλον και θα δημιουργήσει μακροπρόθεσμες εταιρικές σχέσεις με την τεχνολογία EdTech που είναι εγκατεστημένη στην ΕΕ και με ανεξάρτητες ευρωπαϊκές λύσεις. Μια πρωτοβουλία για την **TN στην εκπαίδευση και την κατάρτιση** θα καθορίσει ένα πλαίσιο γραμματισμού στον τομέα της TN και θα στηρίζει την ενσωμάτωση της TN στην παροχή εκπαίδευσης και κατάρτισης, αντιμετωπίζοντας την ανάγκη για διαδικτυακή ασφάλεια και ψηφιακή ευημερία, την παραπληροφόρηση και την εσφαλμένη πληροφόρηση, ενώ παράλληλα θα προωθεί την καινοτομία στην εκπαίδευση. Το πλαίσιο ψηφιακών ικανοτήτων θα επικαιροποιηθεί έως το τέλος του 2025 ώστε να ληφθούν υπόψη οι νέες αναδυόμενες τεχνολογίες, συμπεριλαμβανομένης της TN.

- Παροχή στήριξης μέσω ενός **στρατηγικού σχεδίου για την εκπαίδευση στους τομείς STEM** για την αντιστροφή της τάσης μείωσης των επιδόσεων όσον αφορά τις δεξιότητες στους τομείς STEM στο σχολείο και για την προσέλκυση περισσότερων σπουδαστών σε τροχιές και σταδιοδρομίες στους τομείς STEM. Η προσέλκυση περισσότερων κοριτσιών και γυναικών σε σπουδές στους τομείς STEM, συμπεριλαμβανομένων των ψηφιακών σπουδών και σταδιοδρομιών, αποτελεί βασικό στόχο του εν λόγω σχεδίου. Επιπλέον, η Επιτροπή προτείνει έναν στρατηγικό στόχο για την εγγραφή στους τομείς STEM: **Έως το 2030,**
  - **το ποσοστό των σπουδαστών που είναι εγγεγραμμένοι σε τομείς STEM στην αρχική ΕΕΚ μεσαίου επιπέδου θα πρέπει να ανέρχεται τουλάχιστον σε 45 %<sup>24</sup>, με τουλάχιστον 1 στους 4 σπουδαστές να είναι γυναίκα<sup>25</sup>.**
  - **το ποσοστό των φοιτητών που είναι εγγεγραμμένοι σε τομείς STEM στην τριτοβάθμια εκπαίδευση θα πρέπει να ανέρχεται τουλάχιστον σε 32 %<sup>26</sup>, με τουλάχιστον 2 στους 5 φοιτητές να είναι γυναίκες<sup>27</sup>.**
  - **το ποσοστό των φοιτητών που είναι εγγεγραμμένοι σε διδακτορικά προγράμματα ΤΠΕ θα πρέπει να ανέρχεται τουλάχιστον σε 5 %<sup>28</sup>, με τουλάχιστον 1 στους 3 φοιτητές να είναι γυναίκα.**
- Προσέγγιση της ελκυστικότητας της **σταδιοδρομίας των εκπαιδευτικών και της ακαδημαϊκής σταδιοδρομίας**, μέσω:
  - ενός **θεματολογίου της ΕΕ για τους εκπαιδευτικούς και τους εκπαιδευτές**, το οποίο βοηθά τα κράτη μέλη να αντιμετωπίσουν τις ελλείψεις διδασκαλίας, βελτιώνοντας τις συνθήκες εργασίας των εκπαιδευτικών και τις προοπτικές σταδιοδρομίας.

---

<sup>24</sup> Το 2022 το ποσοστό των σπουδαστών που ήταν εγγεγραμμένοι σε τομείς STEM στην αρχική ΕΕΚ μεσαίου επιπέδου ανέρχονταν σε 36,2 % (τελευταία διαθέσιμα στοιχεία). Το επίπεδο ΕΕ το 2030 πρόκειται να βασιστεί σε μέση ετήσια αύξηση περίπου 1,1 εκατοστιαίων μονάδων.

<sup>25</sup> Το 2022 το ποσοστό των γυναικών που ήταν εγγεγραμμένες σε τομείς STEM στην αρχική ΕΕΚ μεσαίου επιπέδου (επί του συνόλου των εγγεγραμμένων STEM) ήταν 16,1 % (τελευταία διαθέσιμα στοιχεία). Το επίπεδο ΕΕ το 2030 πρόκειται να βασιστεί σε μέση ετήσια αύξηση περίπου 1,1 εκατοστιαίων μονάδων.

<sup>26</sup> Το 2022 το ποσοστό των φοιτητών που είναι εγγεγραμμένοι σε τομείς STEM στην τριτοβάθμια εκπαίδευση ανέρχονταν σε 27,1 % (τελευταία διαθέσιμα δεδομένα). Ο στόχος σε επίπεδο ΕΕ για το 2030 θα βασιστεί σε μέση ετήσια αύξηση περίπου 0,6 εκατοστιαίων μονάδων.

<sup>27</sup> Το 2022 το ποσοστό των γυναικών που ήταν εγγεγραμμένες σε τομείς STEM στην τριτοβάθμια εκπαίδευση (επί του συνόλου των εγγεγραμμένων στους τομείς STEM) ήταν 31,8 % (τελευταία διαθέσιμα στοιχεία). Ο στόχος σε επίπεδο ΕΕ το 2030 πρόκειται να βασιστεί σε μέση ετήσια αύξηση περίπου 1 εκατοστιαίας μονάδας.

<sup>28</sup> Αύξηση από ποσοστό 3,7 % το 2022.

- ενός ευρωπαϊκού πλαισίου ικανοτήτων για το ακαδημαϊκό προσωπικό στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, το οποίο θα συμπληρώνει το υφιστάμενο ευρωπαϊκό πλαίσιο ικανοτήτων για ερευνητές και ερευνήτριες (ResearchComp). Για την αναβάθμιση των παιδαγωγικών ρόλων στην ακαδημαϊκή κοινότητα, απαιτείται πρόσθετη αναγνώριση για την καινοτόμο διδασκαλία, την ανάπτυξη ευκαιριών διά βίου μάθησης και κατάρτισης μέσω μικροδιαπιστευτηρίων, τη δημιουργία διακρατικών ευκαιριών εκπαίδευσης και την ανάπτυξη συνεργασίας με τους εργοδότες<sup>29</sup>.

★ **Ανάπτυξη ελκυστικού και καινοτόμου συστήματος επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης (EEK)**

**Αύξηση της ελκυστικότητας, της αριστείας και της συμπεριληπτικότητας της EEK με μια ευρωπαϊκή στρατηγική για την EEK.** Η στρατηγική θα επικεντρωθεί στον ρόλο της EEK όσον αφορά τη στήριξη της ανταγωνιστικότητας και της καινοτομίας, της οικονομικής, εδαφικής και κοινωνικής συνοχής της ΕΕ και της ανανέωσης των γενεών αντιμετωπίζοντας τις ελλείψεις και τις αναντιστοιχίες δεξιοτήτων, ενισχύοντας την ελκυστικότητα, την ποιότητα και τη συνάφεια με την αγορά εργασίας της EEK και υποστηρίζοντας την κινητικότητα και τη διεθνοποίηση. Η στρατηγική θα αντιμετωπίσει επίσης τα έμφυλα και άλλα στερεότυπα κατά την επιλογή των σπουδών και θα αξιοποιήσει τα οφέλη και τα αποτελέσματα της EEK στην αγορά εργασίας, ώστε η EEK να καταστεί μια εξίσου πολύτιμη μαθησιακή πορεία με την τριτοβάθμια εκπαίδευση, μεταξύ άλλων και για τις γυναίκες.

★ **Δημιουργία ενός συμπεριληπτικού συστήματος τριτοβάθμιας εκπαίδευσης που είναι προσανατολισμένο στο μέλλον**

- Παρουσίαση μιας πρωτοβουλίας για την **αύξηση της προσβασιμότητας της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης** σε ευρύτερο φάσμα εκπαιδευομένων και ηλικιών —για την κάλυψη της αυξανόμενης ζήτησης για αποφοίτους τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στην αγορά εργασίας, τάση που προβλέπεται να ενταθεί απότομα με μελλοντικές θέσεις εργασίας— και προώθηση υπηρεσιών υποστήριξης για την ευημερία των φοιτητών, με παροχή στοχευμένης στήριξης για την επιτυχία τους. Θα στηρίζει τα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και το προσωπικό τους στην εφαρμογή των αρχών και των κατευθυντήριων γραμμών και δεικτών για την ευρύτερη πρόσβαση και την κοινωνική διάσταση της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, που εγκρίθηκαν το 2024 στο πλαίσιο της διαδικασίας της Μπολόνιας.
- Προώθηση της **εκπαίδευσης στην επιχειρηματικότητα** σε όλα τα επίπεδα, με πιο εξειδικευμένες ενότητες —συμπεριλαμβανομένων των διασυνοριακών ενοτήτων— στα πανεπιστήμια, σε συνεργασία με το καινοτόμο οικοσύστημά τους. Με τον τρόπο αυτό οι φοιτητές λαμβάνουν βοήθεια ώστε να αναπτύξουν τις δεξιότητες και τη νοοτροπία που απαιτούνται για την ίδρυση επιχειρήσεων και τη δημιουργία θέσεων εργασίας.

**Βασικά παραδοτέα**

Σχέδιο δράσης για τις βασικές δεξιότητες [πρώτο τρίμηνο του 2025]

Πρόγραμμα στήριξης βασικών δεξιοτήτων (πilotικό) [2026]

<sup>29</sup> Σύσταση του Συμβουλίου, της 25ης Νοεμβρίου 2024, σχετικά με ελκυστικές και βιώσιμες σταδιοδρομίες στην τριτοβάθμια εκπαίδευση.

Χάρτης πορείας με ορίζοντα το 2030 για το μέλλον της ψηφιακής εκπαίδευσης και των ψηφιακών δεξιοτήτων [τέταρτο τρίμηνο του 2025]

Πρωτοβουλία TN στην εκπαίδευση [2026]

Στρατηγικό σχέδιο για την εκπαίδευση στους τομείς STEM [πρώτο τρίμηνο του 2025]

Θεματολόγιο της ΕΕ για τους εκπαιδευτικούς και τους εκπαιδευτές [2026]

Ευρωπαϊκό πλαίσιο ικανοτήτων για το ακαδημαϊκό προσωπικό [2026]

Ευρωπαϊκή στρατηγική για την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση (EEK) [2026]

Αύξηση της προσβασιμότητας στην τριτοβάθμια εκπαίδευση [2027]

Στρατηγική για τη δικαιοσύνη μεταξύ των γενεών [πρώτο τρίμηνο του 2026]

## **B. Αναβάθμιση δεξιοτήτων και επανειδίκευση για τη διασφάλιση μελλοντοστρεφών δεξιοτήτων**

**Ο ρυθμός και το πεδίο εφαρμογής των υπό εξέλιξη μετασχηματισμών είναι άνευ προηγουμένου.** Οι δεξιότητες αποτελούσαν ανέκαθεν ένα από τα ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα της Ευρώπης. Η διασφάλιση των κατάλληλων εργαλείων για την αναβάθμιση των δεξιοτήτων και την επανειδίκευση —με υπεύθυνο και αποτελεσματικό τρόπο— θα βοηθήσει τις ευρωπαϊκές επιχειρήσεις και τους εργοδότες ως προς την ανταγωνιστικότητά τους, θα διευκολύνει τις μεταβάσεις από τη μια θέση εργασίας στην άλλη και θα διασφαλίσει ότι κανείς δεν θα μείνει στο περιθώριο.

**Η αναβάθμιση των δεξιοτήτων και η επανειδίκευση αποτελούν κοινή ευθύνη.** Οι δημόσιες αρχές σε ενωσιακό, εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο διαδραματίζουν τον ρόλο τους, αλλά το ίδιο ισχύει και για τις επιχειρήσεις, τους κοινωνικούς εταίρους, τους παρόχους εκπαίδευσης και κατάρτισης, τις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών, τις τοπικές κοινότητες και τα άτομα.

**Οι μελλοντικές προβλέψεις για την αγορά εργασίας καθιστούν επείγουσα την ανάγκη να ληφθούν μέτρα για τη διασφάλιση των δεξιοτήτων που χρειάζεται η Ευρώπη.** Η Επιτροπή έχει ήδη εντοπίσει 42 επαγγέλματα με ελλείψεις σε επίπεδο ΕΕ. Οι σημαντικότερες ελλείψεις αφορούν τον κατασκευαστικό κλάδο, τις μεταφορές, ορισμένα επαγγέλματα του τομέα της υγείας, όπως νοσηλευτές και ειδικευμένους ιατρούς, καθώς και τους εργαζόμενους στον τομέα της περίθαλψης<sup>30</sup>. Είναι πιθανό να αυξηθούν με την τεχνητή νοημοσύνη, τη ρομποτική, τις διαδικασίες που βασίζονται στα δεδομένα και τις βιομηχανίες που απαιτούνται για την καθαρή μετάβαση<sup>31</sup>.

Η συμμετοχή στην εκπαίδευση ενηλίκων παραμένει ανεπαρκής, καθώς μόνο το 39,5 % των ενηλίκων συμμετέχει σε κατάρτιση ετησίως<sup>32</sup>, πολύ κάτω από τον πρωταρχικό στόχο του 60 %

<sup>30</sup> Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη δημιουργία δεξαμενής ταλάντων της ΕΕ [COM(2023) 716 final].

<sup>31</sup> Το εργατικό δυναμικό στον τομέα της ενέργειας θα πρέπει να αυξηθεί κατά 50 % έως το 2030 για την ανάπτυξη ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, τεχνολογιών δικτύου και τεχνολογιών ενεργειακής απόδοσης.

<sup>32</sup> VET Data insights: what is happening with vocational education and training and adult learning in the European Union [Πληροφορίες σχετικά με τα δεδομένα EEK: τι συμβαίνει με την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση και την εκπαίδευση ενηλίκων στην Ευρωπαϊκή Ένωση], Cedefop: <https://www.cedefop.europa.eu/el/data-insights/what-happening-vocational-education-and-training-and-adult-learning-european-union>.

της ΕΕ έως το 2030. Οι ενήλικες με χαμηλή ειδίκευση, οι οποίοι χρειάζονται περισσότερο την κατάρτιση, συμμετέχουν ακόμη λιγότερο. Τα ποσοστά συμμετοχής είναι επίσης κατά μέσο όρο χαμηλότερα στις λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες και στις περιφέρειες που βρίσκονται σε μετάβαση. Οι γυναίκες και οι ευάλωτες ομάδες, όπως τα άτομα με αναπηρία, αντιμετωπίζουν πρόσθετα εμπόδια που δυσχεραίνουν τη συμμετοχή τους στην κατάρτιση. Στο πλαίσιο αυτό, ο χάρτης πορείας για τα δικαιώματα των γυναικών θα προωθήσει τις ίσες ευκαιρίες και την πρόσβαση στην αναβάθμιση των δεξιοτήτων και την επανειδίκευση.

Πρέπει να ενδυναμώσουμε τους πολίτες μεγαλύτερης ηλικίας που επιθυμούν να συνεχίσουν να συμβάλλουν στην αγορά εργασίας. Επιπλέον, θα πρέπει να υποστηριχθούν πρωτοβουλίες πολιτικής που ωφελούν αμοιβαία τις διάφορες γενιές. Οι χώροι εργασίας πολυγενεακού χαρακτήρα ανταποκρίνονται σε ποικίλες ανάγκες, επενδύουν σε αμφίδρομες μεταφορές γνώσεων και δεξιοτήτων μεταξύ νέων πολιτών και πολιτών μεγαλύτερης ηλικίας και είναι τελικά επωφελείς για την κοινωνία στο σύνολό της.

Μεγάλο μέρος της αναβάθμισης των δεξιοτήτων αποτελεί η κατάρτιση στον χώρο εργασίας που παρέχεται από τους εργοδότες. Το 2020 το 67,4 % των εταιρειών πρόσφερε κατάρτιση, ωστόσο η συμμετοχή ποικίλλει σημαντικά μεταξύ τομέων, κλάδων και χωρών. Οι ανάγκες κατάρτισης των ενηλίκων για επανειδίκευση σε μεταβαλλόμενα επαγγέλματα ή μεταβαλλόμενους τομείς δεν καλύπτονται επαρκώς από τις δημόσιες υπηρεσίες απασχόλησης.

Ένα σημαντικό εμπόδιο στη συμμετοχή σε κατάρτιση για τους ενήλικες με χαμηλή ειδίκευση είναι η έλλειψη κινήτρων<sup>33</sup>. Οι αρνητικές εμπειρίες από τη μάθηση στο σχολικό περιβάλλον μπορούν να έχουν «μακροπρόθεσμες αρνητικές επιπτώσεις». Απαιτούνται εναλλακτικές προσεγγίσεις, με τη συμμετοχή ενός ευρύτερου συνόλου παραγόντων για την ενθάρρυνση των ενηλίκων να συμμετέχουν σε μαθησιακές δραστηριότητες σε αξιόπιστα ή νέα περιβάλλοντα.

Ο **κοινωνικός διάλογος** σε όλα τα επίπεδα —ευρωπαϊκό, εθνικό και τοπικό— έχει καθοριστική σημασία για τη διαμόρφωση της ανάπτυξης δεξιοτήτων μέσω συλλογικών διαπραγματεύσεων, λειτουργίας ταμείων κατάρτισης και ανάπτυξης, υπηρεσιών καθοδήγησης και αντιστοίχισης των θέσεων εργασίας με τις δεξιότητες. Πρόκειται να προωθηθεί περαιτέρω.

### **Βασικά παραδοτέα από τον δημόσιο τομέα σε ενωσιακό, εθνικό και περιφερειακό επίπεδο**

#### **★ Αναβάθμιση δεξιοτήτων και επανειδίκευση των ενηλίκων.**

- **Συνέχιση της στήριξης της εφαρμογής των ατομικών λογαριασμών μάθησης (ILA)<sup>34</sup>** για την ενδυνάμωση όλων των ατόμων με σκοπό την αναβάθμιση των δεξιοτήτων και την επανειδίκευση, ανεξάρτητα από το καθεστώς απασχόλησής τους. Οι ατομικοί λογαριασμοί μάθησης μπορούν να βοηθήσουν τα άτομα που επηρεάζονται από τις μεταβάσεις να αποκτήσουν τις δεξιότητες που απαιτούνται για τη μετάβαση σε νέα επαγγέλματα. Πολλά κράτη μέλη εφαρμόζουν πιλοτικά τα εν λόγω συστήματα, ωστόσο τα επόμενα έτη θα χρειαστούν περαιτέρω ανάπτυξη, αξιολόγηση και ενοποίηση.
- **Επέκταση της χρήσης των μικροδιαπιστευτηρίων** ως ευέλικτων λύσεων μάθησης, σύμφωνα με την ευρωπαϊκή προσέγγιση<sup>35</sup>, ώστε να διασφαλιστεί ότι είναι αξιόπιστα,

<sup>33</sup>Η έλλειψη κινήτρων μεταξύ των ενηλίκων εντοπίστηκε ως επαναλαμβανόμενο πρόβλημα από όλα τα κράτη μέλη κατά τη διάρκεια του Ευρωπαϊκού Έτους Δεξιοτήτων.

<sup>34</sup> Σύσταση του Συμβουλίου, της 16ης Ιουνίου 2022, για τους ατομικούς λογαριασμούς μάθησης (2022/C 243/03).

<sup>35</sup> Σύσταση του Συμβουλίου, της 16ης Ιουνίου 2022, σχετικά με μια ευρωπαϊκή προσέγγιση για τα μικροδιαπιστευτήρια για τη δια βίου μάθηση και την απασχολησιμότητα (2022/C 243/02).

κατανοητά, ότι εκδίδονται ψηφιακά και είναι συγκρίσιμα μεταξύ τομέων και χωρών. Η επέκταση θα απαιτήσει την ενεργό συμμετοχή όλων των τύπων παρόχων μικροδιαπιστευτηρίων, ιδίως των ιδιωτικών παρόχων κατάρτισης, επιπλέον των ιδρυμάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης. Κατά περίπτωση, τα μικροδιαπιστευτήρια θα πρέπει να συνδέονται με εθνικά πλαίσια επαγγελματικών προσόντων και το ευρωπαϊκό πλαίσιο επαγγελματικών προσόντων. Η καθοδήγηση σχετικά με τα μέσα διασφάλισης της ποιότητας θα ενισχύσει την εμπιστοσύνη και την υιοθέτηση των μικροδιαπιστευτηρίων στις διαδικασίες πρόσληψης. Στόχος είναι επίσης να αυξηθεί ο αριθμός των κοινών μικροδιαπιστευτηρίων που εκδίδονται από τα κέντρα επαγγελματικής αριστείας, τις συμμαχίες ευρωπαϊκών πανεπιστημίων και τις ακαδημίες δεξιοτήτων της ΕΕ, καθώς και να αυξηθεί η επιχειρηματική χρήση τους στις προσλήψεις και την προαγωγή της σταδιοδρομίας, με ιδιαίτερη έμφαση σε στρατηγικούς τομείς.

- **Στήριξη δραστηριοτήτων μάθησης από ομοτίμους για τα κράτη μέλη σε καινοτόμους κοινοτικούς χώρους μάθησης** για τη συμμετοχή και την ενθάρρυνση των ενηλίκων με χαμηλές βασικές δεξιότητες, ώστε να αναβαθμίσουν τις δεξιότητές τους λειτουργώντας σε περιβάλλοντα όπου αισθάνονται πιο άνετα. Ενθάρρυνση των κρατών μελών να συνεργαστούν με τις δημόσιες υπηρεσίες απασχόλησης και τις κοινωνικές υπηρεσίες για τη στήριξη των ενηλίκων στη βελτίωση των βασικών δεξιοτήτων τους και την ενεργοποίησή τους κατά περίπτωση. Οι διαγενεακές προσεγγίσεις θα μπορούσαν να δοκιμαστούν στο πλαίσιο αυτό.
- Ανάπτυξη και **δημιουργία** πιλοτικού προγράμματος **εγγύησης δεξιοτήτων**, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι εργαζόμενοι και οι εργαζόμενες σε τομείς που υφίστανται αναδιάρθρωση ή διατρέχουν κίνδυνο ανεργίας έχουν την ευκαιρία να αναπτύξουν περαιτέρω τη σταδιοδρομία τους σε άλλους τομείς και/ή σε άλλες εταιρείες. Με την προώθηση της αναβάθμισης των δεξιοτήτων και της επανειδίκευσης, σύμφωνα με τις σχετικές εθνικές, περιφερειακές και/ή τομεακές στρατηγικές μετάβασης, η εγγύηση δεξιοτήτων θα στηρίξει τις προοπτικές απασχόλησής τους και την εργασιακή τους ασφάλεια.
- Να αξιολογηθεί, στο πλαίσιο της επανεξέτασης του γενικού κανονισμού απαλλαγής κατά κατηγορία<sup>36</sup>, **εάν πρέπει να επικαιροποιηθούν οι κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις που εφαρμόζονται στην κατάρτιση**, ώστε να παρέχονται καλύτερα κίνητρα στη βιομηχανία, συμπεριλαμβανομένης της κοινωνικής οικονομίας, προκειμένου να επενδύσει στην αναβάθμιση των δεξιοτήτων και την επανειδίκευση των εργαζομένων, για μια δίκαιη μετάβαση.
  - ★ **Μόχλευση συμπράξεων δημόσιου και ιδιωτικού τομέα και προώθηση της συνεργασίας σε στρατηγικούς τομείς**
- **Ενίσχυση και εξορθολογισμός του συμφώνου για τις δεξιότητες**, για τη στήριξη στρατηγικών τομέων στην αναβάθμιση των δεξιοτήτων και την επανειδίκευση, μεταξύ άλλων μέσω των συμπράξεων μεγάλης κλίμακας σύμφωνα με την πυξίδα ανταγωνιστικότητας, τη συμφωνία για καθαρή βιομηχανία και τη μελλοντική στρατηγική για την Ένωση Ετοιμότητας.

---

<sup>36</sup> Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής, της 17ης Ιουνίου 2014, για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης, όπως τροποποιήθηκε, ενοποιημένο κείμενο <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/ALL/?uri=CELEX:02014R0651-20230701>.

Η ενίσχυση των συμπράξεων μεγάλης κλίμακας θα στηρίξει την ανάπτυξη τομεακών λύσεων<sup>37</sup>. Μέσω του ενισχυμένου συμφώνου θα αντιμετωπιστεί ο κατακερματισμός των πρωτοβουλιών και θα βελτιωθούν οι διασυνδέσεις μεταξύ τους, όπως οι ακαδημίες δεξιοτήτων της ΕΕ, η ευρωπαϊκή συμμαχία για θέσεις μαθητείας, τα κέντρα επαγγελματικής αριστείας και οι συμμαχίες ευρωπαϊκών πανεπιστημίων. Θα γίνουν βελτιώσεις στις διατομεακές συνέργειες μεταξύ των μελών του συμφώνου, καθώς και στην ανταλλαγή γνώσεων και πόρων κατά μήκος της αξιακής αλυσίδας (π.χ. πληροφορίες για τις δεξιότητες, επαγγελματικά προφίλ, προγράμματα σπουδών, ενότητες κατάρτισης). Τα μέλη του συμφώνου έχουν δεσμευτεί να αναβαθμίσουν τις δεξιότητες 25 εκατομμυρίων εργαζομένων έως το 2030. Η Επιτροπή καλεί τα μέλη του συμφώνου να διπλασιάσουν τουλάχιστον τις δεσμεύσεις τους.

- **Επανεξέταση και υλοποίηση στοχευμένων ακαδημιών δεξιοτήτων της ΕΕ.** Θα πραγματοποιηθεί επανεξέταση των υφιστάμενων ακαδημιών, μεταξύ άλλων των ακαδημιών της βιομηχανίας των μηδενικών καθαρών εκπομπών, για την αξιολόγηση των παραγόντων επιτυχίας. Με βάση την ανάλυση αυτή, θα αναπτυχθεί στοχευμένος αριθμός ακαδημιών στις οποίες θα αξιοποιούνται τα πιο επιτυχημένα μοντέλα, για την παροχή των δεξιοτήτων που απαιτούνται από τη βιομηχανία για την πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση και τη συμφωνία για καθαρή βιομηχανία. Θα πρέπει να στοχεύουν στρατηγικούς τομείς όπως η άμυνα, η αυτοκινητοβιομηχανία, η κυκλική οικονομία, η αιολική ενέργεια, τα δίκτυα, τα τρόφιμα, οι ψηφιακοί τομείς, όπως η τεχνητή νοημοσύνη, η κβαντική τεχνολογία, οι εικονικοί κόσμοι και οι ημιαγωγοί. Τον Ιούνιο του 2025 η Επιτροπή θα εγκαινιάσει το δίκτυο μεταξύ βιομηχανικού και ακαδημαϊκού κόσμου της ακαδημίας δεξιοτήτων κυβερνοασφάλειας και θα προωθήσει τις κυβερνοπανεπιστημιούπολεις για δεξιότητες κυβερνοασφάλειας σε διάφορα κράτη μέλη και περιφέρειες. Έως το 2028 το Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο Καινοτομίας και Τεχνολογίας (EIT) θα εφοδιάσει 1 εκατομμύριο εκπαιδευόμενους και εκπαιδευόμενες με τις δεξιότητες που απαιτούνται σε στρατηγικούς τομείς, σε συνεργασία με τις επιχειρήσεις, δίνοντας ιδιαίτερη προσοχή στην ισόρροπη συμμετοχή των φύλων.
- Πιλοτικές δράσεις, μεταξύ άλλων μέσω του Erasmus+, του προγράμματος «Ψηφιακή Ευρώπη» και του EIT, για τη δημιουργία **διακρατικών εταιρικών σχέσεων πανεπιστημίων-επιχειρήσεων** με σκοπό την κατάρτιση ατόμων για τομείς με σοβαρές ελλείψεις δεξιοτήτων. Οι εν λόγω συμπράξεις θα μπορούσαν, για παράδειγμα, να στηρίζουν ειδικά κοινά προγράμματα ή να αναπτύξουν από κοινού μικροδιαπιστευτήρια, καθώς και να στηρίζουν την επιχειρηματικότητα και την καθοδήγηση για νεοφυείς και ταχέως αναπτυσσόμενες επιχειρήσεις. Η στρατηγική της ΕΕ για τις νεοφυείς και τις ταχέως αναπτυσσόμενες επιχειρήσεις θα καθορίσει πρόσθετες δράσεις για να βοηθήσει τις νεοφυείς και τις ταχέως αναπτυσσόμενες επιχειρήσεις να διατηρήσουν και να προσελκύσουν τα ταλέντα που χρειάζονται για να δρομολογηθούν και να αναπτυχθούν στην ΕΕ.
- **Επέκταση της ευρωπαϊκής συμμαχίας για θέσεις μαθητείας** ώστε να εξασφαλιστούν 700 δεσμεύσεις έως το 2030, συμπεριλαμβανομένων ατόμων εκτός της αγοράς εργασίας και μαθητείες για ενήλικες με σκοπό την αναβάθμιση των δεξιοτήτων και την επανειδίκευση.

### **Βασικά παραδοτέα**

<sup>37</sup>Συμπράξεις μεγάλης κλίμακας υπάρχουν στους ακόλουθους τομείς: αεροδιαστημική και άμυνα, αγροδιατροφικά προϊόντα, κατασκευές, κλάδοι του πολιτισμού και της δημιουργίας, ψηφιακές τεχνολογίες, ενεργοβόρες βιομηχανίες, υγεία, ηλεκτρονικά προϊόντα, κινητικότητα-μεταφορές-αυτοκινητοβιομηχανία, εγγύτητα και κοινωνική οικονομία, ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, λιανικό εμπόριο, κλωστοϋφαντουργία και τουριστικά οικοσυστήματα.

Πιλοτική εγγύηση δεξιοτήτων για τους εργαζόμενους [2025]

Ανάπτυξη στοχευμένων ακαδημίων δεξιοτήτων της ΕΕ, μετά από επανεξέταση των υφιστάμενων [2026]

Πιλοτικές διακρατικές συμπράξεις πανεπιστημίων-επιχειρήσεων για τομείς με σοβαρές ελλείψεις δεξιοτήτων [2026]

### **Γ. Κυκλοφορία και κατανομή δεξιοτήτων για την αξιοποίηση του πλήρους δυναμικού της ενιαίας αγοράς**

Η ενιαία αγορά παρέχει ένα μοναδικό πλαίσιο για την «κυκλοφορία» —την ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων— με τις δεξιότητές τους. Η ΕΕ έχει αναπτύξει νομοθεσία για την ελεύθερη κυκλοφορία των νομοθετικά κατοχυρωμένων επαγγελματιών, καθώς και ορισμένα εργαλεία διαφάνειας και αγοράς εργασίας, όπως το ευρωπαϊκό πλαίσιο επαγγελματικών προσόντων (ΕΠΕΠ), το Europass, το ESCO<sup>38</sup>, το EURES<sup>39</sup>. Επιπλέον, το ευρωπαϊκό σύστημα μεταφοράς και συσσώρευσης ακαδημαϊκών μονάδων αναπτύχθηκε για τη μεταδευτεροβάθμια εκπαίδευση στο πλαίσιο της διαδικασίας της Μπολόνιας.

Ωστόσο, εντοπίζονται εμπόδια που εξακολουθούν να παρεμποδίζουν την απρόσκοπτη φορητότητα και την αναγνώριση των δεξιοτήτων και των προσόντων των ατόμων. Με τη διευκόλυνση της επικύρωσης των δεξιοτήτων και της αναγνώρισης των προσόντων και με την ενίσχυση της διακρατικής συνεργασίας, η Ένωση Δεξιοτήτων θα στηρίζει την ισόρροπη διασυνοριακή κινητικότητα και την ελεύθερη κυκλοφορία των γνώσεων και των δεξιοτήτων. Με τον τρόπο αυτό, θα αυξηθούν οι αντιστοιχίες μεταξύ των δεξιοτήτων των ατόμων και των θέσεων εργασίας που αναλαμβάνουν όταν μετακινούνται στην ΕΕ, μειώνοντας τη διαρροή εγκεφάλων και αντιμετωπίζοντας τις τάσεις πληθυσμιακής συρρίκνωσης σε περιοχές που διατρέχουν κίνδυνο δημογραφικής μείωσης.

Σε συνεργασία με τα κράτη μέλη για ένα ευρωπαϊκό πτυχίο αναγνωρισμένο από όλα τα κράτη μέλη, η Ένωση Δεξιοτήτων θα προσφέρει την υψηλότερη δυνατή ποιότητα εκπαίδευσης και κατάρτισης, συγκεντρώνοντας πόρους μέσω της διακρατικής και διεπιστημονικής συνεργασίας που υποστηρίζεται από το Erasmus+.

#### **Βασικά παραδοτέα σε ενωσιακό, εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο**

##### **★ Διευκόλυνση της φορητότητας δεξιοτήτων και προσόντων**

- Ανάπτυξη πρωτοβουλίας για τη φορητότητα δεξιοτήτων, προκειμένου να δημιουργηθούν περισσότερες ευκαιρίες για τους εργαζόμενους και τις επιχειρήσεις ώστε να αξιοποιηθεί πλήρως το δυναμικό της ενιαίας αγοράς. Πρώτον, διερεύνηση της ανάγκης πιθανής **νομοθετικής πρότασης** για την αντιμετώπιση των εμποδίων στην κινητικότητα των εργαζομένων, συμπεριλαμβανομένων των μη νομοθετικά κατοχυρωμένων επαγγελματιών. Η πρόταση θα μπορούσε να βασιστεί στα υφιστάμενα εργαλεία διαφάνειας που επιδιώκουν να διασφαλίσουν την κατανόηση, τη συγκρισιμότητα, την εμπιστοσύνη, την αποδοχή των δεξιοτήτων και των επαγγελματικών προσόντων σε όλα τα κράτη μέλη. Θα μπορούσε επίσης να προωθήσει κοινούς ευρωπαϊκούς μορφότευπους για διαλειτουργικά ψηφιακά διαπιστευτήρια, ώστε να καταστεί δυνατή η κατανόηση και η αποδοχή των δεξιοτήτων και

<sup>38</sup>Ευρωπαϊκή ταξινόμηση δεξιοτήτων, ικανοτήτων, προσόντων και επαγγελματιών.

<sup>39</sup>Ευρωπαϊκές Υπηρεσίες Απασχόλησης.

των προσόντων. Δεύτερον, με βάση την έκθεση εφαρμογής της οδηγίας για τα επαγγελματικά προσόντα, η Επιτροπή θα εξετάσει δράσεις για την περαιτέρω διευκόλυνση, επέκταση και τον περαιτέρω εκσυγχρονισμό των διαδικασιών αναγνώρισης για τα νομοθετικά κατοχυρωμένα επαγγέλματα, ιδίως με τη μόχλευση ψηφιακών εργαλείων. Τρίτον, η πρωτοβουλία θα περιλαμβάνει τη διερεύνηση του αν θα πρέπει να προταθούν κοινοί κανόνες για απλούστερες διαδικασίες όσον αφορά τον χειρισμό της αναγνώρισης και της επικύρωσης των προσόντων και των δεξιοτήτων των υπηκόων τρίτων χωρών.

- **Ανάπτυξη κοινού ευρωπαϊκού πλαισίου για την αυτόματη αναγνώριση των τίτλων σπουδών και των περιόδων μάθησης στο εξωτερικό** στο σχολείο, στην ΕΕΚ και στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Διερεύνηση της δυνατότητας **προσχώρησης της ΕΕ στη σύμβαση για την αναγνώριση των τίτλων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στον ευρωπαϊκό χώρο** («σύμβαση της Λισαβόνας για την αναγνώριση»)<sup>40</sup>. Η προσχώρηση θα έχει ως στόχο τη μείωση της αβεβαιότητας των μετακινούμενων εκπαιδευομένων σχετικά με την αναγνώριση των προσόντων και των μαθησιακών αποτελεσμάτων τους, με την αποφυγή χρονοβόρων και απρόβλεπτων διοικητικών διαδικασιών. Δημιουργούνται ισότιμοι όροι ανταγωνισμού για όλους τους εκπαιδευόμενους και τις εκπαιδευόμενες, ανεξάρτητα από τον τομέα εκπαίδευσης και κατάρτισής τους και τη χώρα καταγωγής τους.

**★ Ευρωπαϊκά επαγγελματικά προσόντα προσανατολισμένα στο μέλλον**

- **Διευκόλυνση της ανάπτυξης καινοτόμων κοινών ευρωπαϊκών προγραμμάτων σπουδών**, μεταξύ άλλων σε **επιστημονικούς κλάδους για στρατηγικούς τομείς** και βασικούς τεχνολογικούς τομείς, όπως η τεχνητή νοημοσύνη, η κβαντική τεχνολογία, οι ημιαγωγοί, τα δεδομένα και η κυβερνοασφάλεια, ενδεχομένως μέσω **ενός ευρωπαϊκού πτυχίου/σήματος ευρωπαϊκού πτυχίου**<sup>41</sup> που βασίζεται σε από κοινού συμφωνημένα κριτήρια. Η πρωτοβουλία αυτή θα προωθήσει μελλοντοστρεφείς δεξιότητες και θα συγκεντρώσει εμπειρογνώσια και γνώσεις από ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης σε ολόκληρη την ΕΕ, πέραν των όσων μπορεί να προσφέρει κάθε μεμονωμένο ίδρυμα.
- **Διευκόλυνση της κινητικότητας των εκπαιδευομένων και των εργαζομένων ΕΕΚ** με την έναρξη εργασιών για την ανάπτυξη **δυναμικού ευρωπαϊκού διπλώματος/σήματος ΕΕΚ**. Το δίπλωμα θα μπορούσε να καλύπτει την αρχική ΕΕΚ σε επίπεδο ανώτερης δευτεροβάθμιας και μεταδευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Με την υποστήριξη του Erasmus+, ένα πιλοτικό πρόγραμμα θα ενθαρρύνει τα κράτη μέλη και τους παρόχους ΕΕΚ να δοκιμάσουν ένα τέτοιο ευρωπαϊκό δίπλωμα/σήμα ΕΕΚ κατά την περίοδο 2025-2026.

**★ Εμβάθυνση της διακρατικής συνεργασίας για την παροχή μελλοντοστρεφών δεξιοτήτων και ικανοτήτων**

- Διερεύνηση της ανάπτυξης **κατάλληλου ευρωπαϊκού νομικού καθεστώτος** για τις **συμμαχίες ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης**, καθώς και για μια **επενδυτική πορεία για συμμαχίες ευρωπαϊκών πανεπιστημίων**, με σκοπό τη διασφάλιση βιώσιμης συνεργασίας και χρηματοδότησης, τη συγκέντρωση πόρων και την ενίσχυση των εταιρικών σχέσεων με επιχειρήσεις και ερευνητικά τμήματα εντός του οικοσυστήματος καινοτομίας τους.

---

<sup>40</sup> [CETS 165 — Σύμβαση σχετικά με την αναγνώριση των τίτλων όσον αφορά την τριτοβάθμια εκπαίδευση στον ευρωπαϊκό χώρο.](#)

<sup>41</sup> [Ανακοίνωση της Επιτροπής για ένα σχέδιο στρατηγικής για ένα ευρωπαϊκό πτυχίο.](#)

- Ενίσχυση της διακρατικής συνεργασίας στο πλαίσιο των **κέντρων επαγγελματικής αριστείας** και συμβολή στις εθνικές μεταρρυθμίσεις ΕΕΚ μέσω συμπράξεων ιδιωτικού-δημόσιου τομέα. Συνέχιση της στήριξης της δημιουργίας κέντρων επαγγελματικής αριστείας κατά την περίοδο 2026-2029, βάσει αξιολόγησης.
  - Πιλοτικές **συμμαχίες ευρωπαϊκών σχολείων** το 2026 για την αύξηση της κινητικότητας των μαθητών και των εκπαιδευτικών, της διασυνοριακής συνεργασίας μεταξύ σχολείων και σχολικών αρχών και της καινοτομίας. Οι συμμαχίες θα χρησιμεύσουν ως πεδία δοκιμών για καινοτόμες μεθόδους διδασκαλίας, προγράμματα σπουδών και πλαίσια ικανοτήτων, ιδίως για βασικές δεξιότητες. Οι συμμαχίες θα στηρίξουν τα συμμετέχοντα σχολεία ώστε να καταστούν οργανισμοί μάθησης για την αποτελεσματική διδασκαλία βασικών δεξιοτήτων, μεταξύ άλλων σε συνεργασία με τις τοπικές αρχές.
- ★ **Ενίσχυση της κινητικότητας για όλους τους εκπαιδευόμενους**
- Ενίσχυση του **Erasmus+** ώστε να καταστεί πιο συμπεριληπτικό και προσβάσιμο για όλους και όλες, με ιδιαίτερη έμφαση στους εκπαιδευόμενους με λιγότερες ευκαιρίες —μεταξύ άλλων στην ΕΕΚ. Η μεγαλύτερη προβολή θα προσφέρει μεγαλύτερα περιθώρια για την ανάπτυξη δεξιοτήτων και, ως εκ τούτου, θα συμβάλει πιο αποφασιστικά στην οικοδόμηση μιας ανθεκτικής, ανταγωνιστικής και συνεκτικής Ευρώπης.

#### **Βασικά παραδοτέα**

Πρωτοβουλία για τη φορητότητα δεξιοτήτων [2026]

Κοινό ευρωπαϊκό πλαίσιο για την αυτόματη αναγνώριση των τίτλων σπουδών και των περιόδων μάθησης στο εξωτερικό στο σχολείο, την ΕΕΚ και την τριτοβάθμια εκπαίδευση [2027]

Δρομολόγηση καινοτόμων κοινών ευρωπαϊκών προγραμμάτων σπουδών με ευρωπαϊκό πτυχίο/σήμα ευρωπαϊκού πτυχίου [2026]

Νομικό καθεστώς για τις συμμαχίες ευρωπαϊκών πανεπιστημίων [2027]

Πιλοτική εφαρμογή ευρωπαϊκού διπλώματος ΕΕΚ [2025-2026]

Πιλοτικές συμμαχίες ευρωπαϊκών σχολείων [2026]

#### **Δ. Προσέλκυση και διατήρηση δεξιοτήτων από τρίτες χώρες για την αντιμετώπιση των ελλείψεων δεξιοτήτων και την ανάπτυξη κορυφαίων ταλέντων στην Ευρώπη**

Ο ενεργός πληθυσμός της Ευρώπης αναμένεται να συρρικνώνεται κατά ένα εκατομμύριο ενήλικες ετησίως έως το 2050. Απαιτούνται προσπάθειες για την ενθάρρυνση της συμμετοχής στην αγορά εργασίας όσο το δυνατόν περισσότερων ενεργών ατόμων, με την άρση των επίμονων εμποδίων και την προσέγγιση ομάδων με λιγότερες ευκαιρίες. Ωστόσο, ακόμη και τότε, η φθίνουσα δημογραφική εξέλιξη σημαίνει ότι ο πληθυσμός της ΕΕ δεν θα επαρκεί για την αντιμετώπιση των ελλείψεων εργατικού δυναμικού και για τη βελτιστοποίηση του δυναμικού καινοτομίας της ΕΕ. Η σταδιακή ενσωμάτωση των υποψήφιων χωρών σε τμήματα της ενιαίας αγοράς θα ενισχύσει την ανταγωνιστικότητα της οικονομίας της ΕΕ στον σημερινό σκληρό παγκόσμιο ανταγωνισμό. Η στρατηγική στήριξη της εκπαίδευσης και της κατάρτισης στις χώρες-εταίρους στο πλαίσιο της στρατηγικής Global Gateway έχει μετασχηματιστικό αντίκτυπο και καθιστά δυνατή την

προώθηση της βιωσιμότητας, συμβάλλοντας παράλληλα στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των ευρωπαϊκών εταιρειών, ιδίως στις χώρες επενδύσεων.

Με τη συμπλήρωση των μέτρων για την ενεργοποίηση και την αναβάθμιση των δεξιοτήτων του ενωσιακού εργατικού δυναμικού, η ΕΕ πρέπει να καταστεί παγκόσμιος μαγνήτης ταλέντων, τόσο ως προς την προσέλκυση όσο και ως προς τη διατήρησή τους. Για να διατηρήσει και να ενισχύσει τη θέση της στην εκπαίδευση, την έρευνα και την καινοτομία, η Ευρώπη πρέπει να ενισχύσει την ελκυστικότητά της για κορυφαίους ερευνητές, ειδικούς σε στρατηγικούς τομείς, ακαδημαϊκούς και φοιτητές παγκοσμίως, όπως εκείνοι που συνδέονται με το επόμενο κύμα τεχνολογιών αιχμής. Η ικανότητα της ΕΕ να είναι ανταγωνιστική σε παγκόσμια κλίμακα δεν εξαρτάται μόνο από τη διατήρηση εγχώριων ταλέντων, αλλά και από την ενεργό προσέλκυση ταλέντων από χώρες εκτός Ευρώπης. Προσφέροντας εκπαιδευτικές και ερευνητικές υποδομές παγκόσμιας κλάσης, ανταγωνιστικές προοπτικές σταδιοδρομίας και ένα υποστηρικτικό ρυθμιστικό και χρηματοδοτικό περιβάλλον, η ΕΕ μπορεί να καταστεί προορισμός επιλογής για τα λαμπρότερα μυαλά. Οι επιχορηγήσεις για την έρευνα αιχμής του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Έρευνας μπορούν να είναι καθοριστικής σημασίας για την προσέλκυση και τη διατήρηση στην ΕΕ λαμπρών ερευνητών και ερευνητριών από όλο τον κόσμο, παρέχοντας μακροπρόθεσμη και ευέλικτη χρηματοδότηση για την πραγματοποίηση έρευνας αιχμής στην Ευρώπη.

Η φιλοδοξία αυτή θα συνοδεύεται από ίση προσοχή για τη διασφάλιση της πρόσβασης σε ποιοτικές θέσεις εργασίας και της παροχής αυτών, ιδίως σε τομείς όπου οι εργαζόμενοι και οι εργαζόμενες εκτίθενται σε υψηλότερο κίνδυνο άδικων, ανθυγιεινών και μη ασφαλών συνθηκών εργασίας. Η ορθή επιβολή των κανόνων για την κινητικότητα του εργατικού δυναμικού, μεταξύ άλλων με την υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Αρχής Εργασίας (EAE), είναι υψίστης σημασίας για την οικοδόμηση μιας ενιαίας αγοράς με εύρυθμη λειτουργία και αφορά όλους τους εργαζόμενους και τις εργαζόμενες, συμπεριλαμβανομένων των υπηκόων τρίτων χωρών, και ιδίως στο πλαίσιο της απόσπασης εργαζομένων και σε μακρές και πολύπλοκες αλυσίδες υπεργολαβίας.

Οι υπήκοοι τρίτων χωρών που διαμένουν νόμιμα στην ΕΕ θα πρέπει να υποστηρίζονται για την ένταξή τους και να είναι σε θέση να αξιοποιούν πλήρως τα ταλέντα τους, με καλές συνθήκες εργασίας. Θα πρέπει επίσης να ενισχυθεί η συνεργασία με τις χώρες-εταίρους για τη διεθνή κινητικότητα του εργατικού δυναμικού και την ανάπτυξη δεξιοτήτων.

Η Ένωση Δεξιοτήτων θα διασφαλίσει ότι η Ευρώπη θα φτάσει στην πρώτη γραμμή της παγκόσμιας προσέλκυσης ταλέντων για καινοτομία και θα προωθήσει την πολυμορφία και την ένταξη, λαμβάνοντας υπόψη την ανάγκη αξιολόγησης των επιπτώσεων στην ασφάλεια για στρατηγικούς τομείς, όπως η κυβερνοασφάλεια, η αεροδιαστημική και η άμυνα.

### **Βασικά παραδοτέα σε ενωσιακό, εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο**

#### **★ Πλαίσιο — «μαγνήτης» ταλέντων της Ευρώπης**

- Δημιουργία **δεξαμενής ταλέντων της ΕΕ**, μόλις αυτή εγκριθεί από τους συννομοθέτες: πρόκειται για μια **πλατφόρμα σε επίπεδο ΕΕ που διευκολύνει τις διεθνείς προσλήψεις** ατόμων από τρίτες χώρες που αναζητούν εργασία και διαμένουν εκτός της ΕΕ και διαθέτουν τις δεξιότητες που απαιτούνται για την εργασία σε επαγγέλματα στα οποία διαπιστώνονται ελλείψεις σε ολόκληρη την ΕΕ **σε όλα τα επίπεδα δεξιοτήτων**.
- **Αύξηση της ικανότητας προσέλκυσης των κορυφαίων στον κόσμο ερευνητών και ερευνητριών στην Ευρώπη**, μέσω της πρόληψης και της αντιμετώπισης της διαρροής εγκεφάλων από την ΕΕ τόσο για Ευρωπαίου όσο και για διεθνείς ερευνητές με:

- **Παροχή άριστων επιστημονικών συνθηκών εργασίας και απασχόλησης και προοπτικών σταδιοδρομίας**, ιδίως με την εστίαση στην αντιμετώπιση της επισφάλειας σε πρώιμες ερευνητικές σταδιοδρομίες, μέσω της δράσης Marie Skłodowska-Curie «**MSCA Choose Europe**». Το 2025 θα δρομολογηθεί πιλοτική εφαρμογή. Οι υποψήφιοι και υποψήφιοι θα μπορούν να συνδέουν επιχορηγήσεις MSCA με διαγωνισμούς που οδηγούν σε μακροπρόθεσμες θέσεις σε πανεπιστήμια και ερευνητικά ιδρύματα μετά τη λήξη του έργου.
- Στήριξη της εφαρμογής του **νέου πλαισίου ερευνητικών σταδιοδρομιών**<sup>42</sup> και της Ευρωπαϊκής Χάρτας του Ερευνητή, που σχετίζεται ιδιαίτερα με τη διατήρηση των ερευνητών στην Ευρώπη και με την επαναπροσέλκυση της επιστημονικής διασποράς.
- **Αύξηση της ελκυστικότητας των ευρωπαϊκών συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης για σπουδαστές με λαμπρά μυαλά.**
  - Η Επιτροπή προτείνει έναν νέο στόχο: **Έως το 2030 ο ετήσιος αριθμός εκπαιδευομένων από χώρες εκτός της ΕΕ, που πρόκειται να σπουδάσουν και να αποκτήσουν πτυχίο τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στην ΕΕ, θα πρέπει να είναι τουλάχιστον 350 000**<sup>43</sup>.
  - Πιλοτικές **εικονικές εκθέσεις σπουδών**, ιδίως στους τομείς STEM και άλλους στρατηγικούς κλάδους, και διοργάνωση δραστηριοτήτων προώθησης με φυσική παρουσία στο πλαίσιο του έργου «**Study in Europe**», με σκοπό την προσέλκυση φοιτητών από κορυφαία ιδρύματα τρίτων χωρών για σπουδές στην Ευρώπη σε βασικούς επιστημονικούς κλάδους, με το κίνητρο των **υποτροφιών του Erasmus Mundus και του προγράμματος «Ψηφιακή Ευρώπη»**, καθώς και **συμμαχιών ευρωπαϊκών πανεπιστημίων**.
- **Διευκόλυνση της προσέλκυσης και της ένταξης ειδικευμένων υπηκόων τρίτων χωρών.**
  - Η Επιτροπή θα παρουσιάσει αργότερα εντός του τρέχοντος έτους **στρατηγική για τις θεωρήσεις**, η οποία θα περιλαμβάνει μέτρα για τη **στήριξη της άφιξης κορυφαίων φοιτητών, ερευνητών και εκπαιδευμένων εργαζομένων από τρίτες χώρες**, για παράδειγμα μέσω της αποτελεσματικότερης εφαρμογής της οδηγίας για τους φοιτητές και τους ερευνητές<sup>44</sup> και της οδηγίας για τη μπλε κάρτα. Απαιτείται επίσης ισχυρότερη στήριξη προς τα κράτη μέλη και τα προξενεία τους, ώστε να διασφαλιστεί ότι οι θεωρήσεις μακράς διάρκειας και οι άδειες διαμονής μπορούν να εκδίδονται εγκαίρως. Η χρηματοδότηση της ΕΕ θα διευκολύνει τη βελτίωση του συντονισμού μεταξύ των αρχών μετανάστευσης και εκπαίδευσης.
  - Βασικός παράγοντας για την προσέλκυση ταλέντων είναι η δημιουργία των κατάλληλων συνθηκών στην Ευρώπη για την ένταξή τους και τη στήριξη της οικογενειακής ζωής τους. Η Επιτροπή θα επανεξετάσει αργότερα εντός του τρέχοντος έτους το **σχέδιο δράσης της**

<sup>42</sup>Πρόταση συστάσεων του Συμβουλίου για ένα θεματολόγιο πολιτικής για τον ΕΧΕ 2025-27.

<sup>43</sup>Ο στόχος σε επίπεδο ΕΕ για το 2030 αφορά τον αριθμό των εισερχόμενων πτυχιούχων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης από χώρες εκτός της ΕΕ. Ο αριθμός αυτός ήταν 248 827 το 2022 (τελευταία διαθέσιμα στοιχεία), γεγονός που σημαίνει ότι ο στόχος σε επίπεδο ΕΕ για το 2030 απαιτεί αύξηση κατά περίπου 41 % έως το 2030. Σύμφωνα με γραμμικές προβλέψεις, ο αριθμός για το 2030 είναι περίπου 328 000, πράγμα που σημαίνει ότι ο στόχος σε επίπεδο ΕΕ για το 2030 απαιτεί βελτίωση κατά περίπου 7 % σε σύγκριση με τη γραμμική πρόοδο.

<sup>44</sup> Οδηγία (ΕΕ) 2016/801 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαΐου 2016, σχετικά με τις προϋποθέσεις εισόδου και διαμονής υπηκόων τρίτων χωρών με σκοπό την έρευνα, τις σπουδές, την πρακτική άσκηση, την εθελοντική υπηρεσία, τις ανταλλαγές μαθητών ή τα εκπαιδευτικά προγράμματα και την απασχόληση των εσωτερικών άμισθων βοηθών (au pair) (αναδιατύπωση).

**ΕΕ για την ενσωμάτωση και την ένταξη** και θα διερευνήσει τρόπους για την καλύτερη στήριξη των μέτρων ένταξης και οικογενειακής επανένωσης, ιδίως για ειδικευμένους εργαζόμενους και ερευνητές.

- Τα προγράμματα «Train to hire [κατάρτιση για την πρόσληψη]» είναι ζωτικής σημασίας για την αντιμετώπιση των αναγκών εργατικού δυναμικού στην Ευρώπη και συμβάλλουν στην ανάπτυξη δεξιοτήτων των χωρών-εταίρων. Τα προγράμματα αυτά αναπτύσσονται στο πλαίσιο **εταιρικών σχέσεων προσέλκυσης ταλέντων** και θα πρέπει να αναπτυχθούν περαιτέρω ως μέρος των **υπηρεσιών νομικής πύλης πολλαπλών σκοπών** που δημιουργούνται από κοινού με τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη για την παροχή πρόσθετης στήριξης στους εργοδότες για την εξεύρεση των δεξιοτήτων που χρειάζονται, ιδίως σε τομείς κοινού ενδιαφέροντος, όπως οι κατασκευές, η περίθαλψη, οι ΤΠΕ, οι μεταφορές, η βιοοικονομία, ο τουρισμός, η γεωργία και ο πολιτισμός. Τα προγράμματα αυτά θα πρέπει να βασίζονται σε σύμπραξη δημόσιου και ιδιωτικού τομέα και να είναι αμοιβαία επωφελή τόσο για την ΕΕ όσο και για τις χώρες-εταίρους. Το επικείμενο νέο σύμφωνο για τη Μεσόγειο προσφέρει επίσης ιδιαίτερες ευκαιρίες από την άποψη αυτή.

#### **Βασικά παραδοτέα**

Έναρξη λειτουργίας της πλατφόρμας ΤΠ της δεξαμενής ταλέντων της ΕΕ

Πιλοτική δράση Marie Sklodowska-Curie «MSCA Choose Europe» [τέταρτο τρίμηνο του 2025]

Νέα στρατηγική για τις θεωρήσεις [τέταρτο τρίμηνο του 2025]

Δημιουργία υπηρεσιών νομικής πύλης πολλαπλών σκοπών [2026]

#### **4. Επένδυση στην εκπαίδευση και τις δεξιότητες —κινητοποίηση δημόσιων και ιδιωτικών επενδύσεων**

**Η εκπαίδευση και οι δεξιότητες αποτελούν επένδυση —όχι κόστος—** η οποία αποφέρει πολλαπλά οφέλη. Η επένδυση στην υψηλή μόρφωση του πληθυσμού και του εργατικού δυναμικού δεν δίνει μόνο τη δυνατότητα στους ανθρώπους να έχουν πρόσβαση σε ποιοτικές θέσεις εργασίας και να τις διατηρούν. Αποτελεί επίσης επένδυση στην ανταγωνιστικότητα και την ετοιμότητα της ΕΕ, στην ενίσχυση της οικονομικής και συμπεριληπτικής ανάπτυξης και ανθεκτικότητας, στην κοινωνική και εδαφική συνοχή και, τελικά, στην ενίσχυση του ευρωπαϊκού κοινωνικού μοντέλου και της προστασίας των ευρωπαϊκών αξιών και της δημοκρατίας.

Ο τρέχων επταετής προϋπολογισμός (2021-2027) διαθέτει επενδύσεις στην εκπαίδευση και τις δεξιότητες μέσω προγραμμάτων όπως το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+ (ΕΚΤ+), το οποίο στηρίζει τις δεξιότητες με 42 δισ. EUR, ο μηχανισμός ανάκαμψης και ανθεκτικότητας (67,7 δισ. EUR τόσο για επενδύσεις σε ανθρώπινο κεφάλαιο όσο και για υποδομές), το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (8,7 δισ. EUR), το Erasmus+ (26,1 δισ. EUR), το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης (2,3 δισ. EUR) και το InvestEU (μόχλευση άνω του 1 δισ. EUR). Είναι σημαντικό τα κράτη μέλη να αξιοποιήσουν την ενδιάμεση επανεξέταση των προγραμμάτων της πολιτικής συνοχής για την περίοδο 2021-2027, για να ενισχύσουν τις επενδύσεις τους στην εκπαίδευση και τις δεξιότητες, προς στήριξη των φιλόδοξων μεταρρυθμίσεων για την υλοποίηση της Ένωσης Δεξιοτήτων.

**Η μελλοντική χρηματοδότηση της ΕΕ θα συνεχίσει να στηρίζει τις επενδύσεις στην εκπαίδευση και τις δεξιότητες σε επίπεδο ΕΕ.** Αξιοποιώντας βέλτιστες πρακτικές, πιλοτικά έργα και διδάγματα που αντλήθηκαν σε επίπεδο ΕΕ, παράλληλα με τη βελτίωση του συντονισμού με τις ευρωπαϊκές προτεραιότητες πολιτικής, θα μεγιστοποιήσουμε την προστιθέμενη αξία των επενδύσεων σε τομείς ζωτικής σημασίας για την ευρωπαϊκή ανταγωνιστικότητα.

**Ο προϋπολογισμός της ΕΕ αποτελεί μόνο ένα μέρος της εικόνας.** Δεδομένης της κλίμακας της πρόκλησης —και της ανταμοιβής όσον αφορά την ανταγωνιστικότητα, την ευημερία και την ανθεκτικότητα— είναι ζωτικής σημασίας η μόχλευση χρηματοδότησης και η αξιοποίηση πρωτοβουλιών πέραν των κονδυλίων της ΕΕ τόσο στον δημόσιο όσο και στον ιδιωτικό τομέα.

Το 2022 οι γενικές κρατικές δαπάνες σε όλα τα επίπεδα εκπαίδευσης ανήλθαν στο 4,7 % του ΑΕΠ (μέσος όρος της ΕΕ). Το 0,1 % του ΑΕΠ δαπανήθηκε για την εκπαίδευση ενηλίκων.

Τα κράτη μέλη και ο ιδιωτικός τομέας πρέπει να επενδύσουν περισσότερο στην εκπαίδευση, την κατάρτιση, την αναβάθμιση των δεξιοτήτων και την επανειδίκευση.

### **Βασικά παραδοτέα σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο στην ΕΕ**

- Πλήρης αξιοποίηση των δυνατοτήτων στο πλαίσιο του **InvestEU** και δρομολόγηση νέας κοινής **πλατφόρμας «EU Invest in Talent»**, σε συνεργασία με τον Όμιλο της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων, συμμετοχή όλων των διεθνών χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων και των εθνικών αναπτυξιακών τραπεζών, που θα περιλαμβάνει ενωσιακή χρηματοδότηση και δανειοδότηση από βασικούς επενδυτές για την προώθηση επενδύσεων σε όλα τα επίπεδα εκπαίδευσης στην Ευρώπη, σε συνδυασμό με την κλιμάκωση της χρηματοδότησης και την ενίσχυση του αντικτύπου. Στο πλαίσιο της πλατφόρμας, **συντονισμός πρωτοβουλιών του ιδιωτικού τομέα και τόνωση των επενδύσεων του ιδιωτικού τομέα** στην κατάρτιση, την αναβάθμιση των δεξιοτήτων και την επανειδίκευση, σε βασικά βιομηχανικά οικοσυστήματα, με ενίσχυση του συμφώνου δεξιοτήτων και των ακαδημιών δεξιοτήτων της ΕΕ, και μέσω δημιουργίας διακρατικών συμπράξεων πανεπιστημίων-επιχειρήσεων. Τα κέντρα επαγγελματικής αριστείας και οι συμμαχίες ευρωπαϊκών πανεπιστημίων αποτελούν επίσης άριστα μέσα για την τόνωση των επενδύσεων του ιδιωτικού τομέα στην ανάπτυξη μελλοντοστρεφών δεξιοτήτων.
- **Ενθάρρυνση των κρατών μελών για τη χρήση της νεοεισαχθείσας δυνατότητας για παράταση της πορείας προσαρμογής** στο αναθεωρημένο πλαίσιο οικονομικής διακυβέρνησης, ώστε να συμπεριληφθούν μεταρρυθμίσεις που ενισχύουν την ανάπτυξη και επενδύσεις στην εκπαίδευση, την κατάρτιση, την αναβάθμιση των δεξιοτήτων και την επανειδίκευση, οι οποίες συμβάλλουν στην αύξηση της παραγωγικότητας και της συμμετοχής στην αγορά εργασίας.
- **Συνέχιση και ενίσχυση του έργου για τις κοινωνικές επενδύσεις**, μεταξύ άλλων με τον Κόμβο Κοινωνικών Επενδύσεων<sup>45</sup>, με προώθηση της αμοιβαίας μάθησης, καθώς και της τεχνικής υποστήριξης προς τα κράτη μέλη για την υλοποίηση μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων στον κοινωνικό τομέα, την αγορά εργασίας και τις δεξιότητες και για τη βελτίωση

---

<sup>45</sup> Βλ. συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με τη συμβολή της αγοράς εργασίας, των δεξιοτήτων και των κοινωνικών πολιτικών στις ανθεκτικές οικονομίες (11066/24) και προαιρετικές κατευθυντήριες αρχές για τα κράτη μέλη της ΕΕ για την αξιολόγηση των οικονομικών επιπτώσεων των μεταρρυθμίσεων και των επενδύσεων στους τομείς της αγοράς εργασίας, των δεξιοτήτων και της κοινωνικής πολιτικής (10779/24).

της ικανότητας μέτρησης των οικείων κοινωνικών και οικονομικών αποδόσεων όσον αφορά την παραγωγικότητα και τη δημοσιονομική βιωσιμότητα.

- **Διερεύνηση βέλτιστων πρακτικών για την περαιτέρω στήριξη ποιοτικών θέσεων εργασίας** και την προώθηση της επανειδίκευσης του εργατικού δυναμικού μέσω δημόσιων συμβάσεων.
- **Αξιολόγηση της ποιότητας και της συνάφειας των επενδύσεων στην εκπαίδευση και την κατάρτιση**, με την υποστήριξη του εκπαιδευτικού εργαστηρίου για τις επενδύσεις σε ποιοτική εκπαίδευση και κατάρτιση<sup>46</sup>.
- **Ενθάρρυνση των κρατών μελών ώστε να χρησιμοποιήσουν κατάλληλα τις δυνατότητες χρηματοδότησης** της εκπαίδευσης και της κατάρτισης που προσφέρει το EKT+.

## 5. Διακυβέρνηση

Η υλοποίηση της Ένωσης Δεξιοτήτων θα απαιτήσει αυξημένη φιλοδοξία, συλλογικό αίσθημα ευθύνης και οικειοποίηση, προσδοκία, συντονισμένη καθοδήγηση, επενδύσεις και αποτελεσματική υλοποίηση μεταρρυθμίσεων σε πολλαπλά επίπεδα. Για τον σκοπό αυτό, η Ένωση Δεξιοτήτων θα βασιστεί σε μια ισχυρή δομή και διακυβέρνηση, υλοποιώντας την προτεραιότητα της ανάπτυξης ενός ισχυρού ανθρώπινου κεφαλαίου, ως οριζόντιου καταλύτη, για τη στήριξη των προτεραιοτήτων ανταγωνιστικότητας και ετοιμότητας της ΕΕ. Στο πλαίσιο αυτό, η Ένωση Δεξιοτήτων θα ευθυγραμμιστεί με τον **νέο μηχανισμό καθοδήγησης** για την ανταγωνιστικότητα, όπως περιγράφεται στην Πυξίδα Ανταγωνιστικότητας, ο οποίος θα καταστήσει δυνατή την ταχεία και αποτελεσματική ενσωμάτωση των ζητημάτων που αφορούν τις δεξιότητες, μεταξύ άλλων στους συγκεκριμένους τομείς που χαρακτηρίζονται κρίσιμοι για την ευρωπαϊκή ανταγωνιστικότητα.

Η διακυβέρνηση της Ένωσης Δεξιοτήτων, η οποία θα εφαρμοστεί πλήρως το συντομότερο δυνατόν, θα βασιστεί σε μια ισχυρή, έγκαιρη και συναφή, συνεκτική και συντονισμένη πλατφόρμα πληροφοριών για τις δεξιότητες και την εκπαίδευση —**το ευρωπαϊκό παρατηρητήριο πληροφοριών για τις δεξιότητες**. Με στόχο την απλούστευση και την εδραίωση μιας τεκμηριωμένης και ευέλικτης διαδικασίας χάραξης πολιτικής στον τομέα αυτό, η Ένωση Δεξιοτήτων θα βασιστεί στη στενή συνεργασία μεταξύ όλων των σχετικών ενδιαφερόμενων μερών, ιδίως των κοινωνικών εταίρων, του ιδιωτικού τομέα και των ιδρυμάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης, μέσω ενός **ευρωπαϊκού συμβουλίου υψηλού επιπέδου για τις δεξιότητες**.

Δεδομένου ότι το ανθρώπινο κεφάλαιο, η εκπαίδευση και οι δεξιότητες αποτελούν βασικό ζήτημα για τη διασφάλιση της ευρωπαϊκής ανταγωνιστικότητας, η Επιτροπή προτίθεται να εισαγάγει μια **νέα σύσταση της ΕΕ των 27 σχετικά με την εκπαίδευση και τις δεξιότητες στον κύκλο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου**. Η σύσταση θα βασιστεί στη συμβολή του παρατηρητηρίου και του συμβουλίου υψηλού επιπέδου για να καθοδηγήσει τα κράτη μέλη και όλους τους σχετικούς φορείς στον τομέα του ανθρώπινου κεφαλαίου, της εκπαίδευσης και των δεξιοτήτων και να συμβάλει στη διασφάλιση ότι οι μεταρρυθμίσεις και οι επενδύσεις —τόσο του δημόσιου όσο και του ιδιωτικού τομέα— ανταποκρίνονται στις πλέον αυστηρές ανάγκες με στρατηγικό και αποτελεσματικό τρόπο.

Τα κύρια στοιχεία της διακυβέρνησης της Ένωσης Δεξιοτήτων περιγράφονται κατωτέρω.

---

<sup>46</sup> [Το εκπαιδευτικό εργαστήριο για τις επενδύσεις σε ποιοτική εκπαίδευση και κατάρτιση.](#)

**★ Παροχή των απαραίτητων δεδομένων για μια καλά τεκμηριωμένη πολιτική: ευρωπαϊκό παρατηρητήριο πληροφοριών για τις δεξιότητες**

Οι έγκαιρες και ακριβείς πληροφορίες για τις δεξιότητες είναι ζωτικής σημασίας για τη διασφάλιση τεκμηριωμένης δράσης πολιτικής και αποτελεσματικής χρηματοδότησης. Μέσω του νεοσυσταθέντος ευρωπαϊκού παρατηρητηρίου πληροφοριών για τις δεξιότητες, η Επιτροπή θα παράσχει στρατηγικά δεδομένα και προοπτική διερεύνηση όσον αφορά τα (τρέχοντα και μελλοντικά) αποθέματα δεξιοτήτων, τη χρήση και τις ανάγκες, σε συγκεκριμένους τομείς και περιφέρειες, καθώς και τις επιδόσεις των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης. Αυτή η έγκαιρη υποβολή δεδομένων θα καταστήσει δυνατή την έγκαιρη προειδοποίηση σχετικά με ελλείψεις δεξιοτήτων σε κρίσιμους ή στρατηγικούς τομείς για την ΕΕ.

Η Επιτροπή<sup>43</sup> λαμβάνει μέτρα για τη βελτίωση των πληροφοριών για τις δεξιότητες και της συλλογής δεδομένων σε στενό συντονισμό με την Eurostat και με τα σχετικά παρατηρητήρια και τους οργανισμούς της ΕΕ<sup>47</sup> (Eurofound, Ευρωπαϊκή Αρχή Εργασίας και Cedefop), που συλλέγουν πληθώρα δεδομένων, συμπεριλαμβανομένης της ετήσιας έκθεσης για τις ελλείψεις και τα πλεονάσματα εργατικού δυναμικού και του εργαλείου για την ανάλυση δεξιοτήτων που βασίζεται στην ανάλυση διαδικτυακών κενών θέσεων εργασίας, που παράγουν πληροφορίες και ανάλυση προοπτικών για τις δεξιότητες σε σχεδόν «πραγματικό χρόνο». Άλλες σχετικές πηγές δεδομένων περιλαμβάνουν τις τομεακές πληροφορίες για τις δεξιότητες που συλλέγονται μέσω του συμφώνου δεξιοτήτων και των συμμαχιών βάσει του ευρωπαϊκού σχεδίου στρατηγικής για την τομεακή συνεργασία σχετικά με τις δεξιότητες, της παρακολούθησης των Ευρωπαίων αποφοίτων, της έκθεσης παρακολούθησης της εκπαίδευσης και της κατάρτισης, του ευρωπαϊκού παρατηρητηρίου του τομέα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, του παρατηρητηρίου σταδιοδρομιών έρευνας και καινοτομίας (ReICO), του ευρωπαϊκού χώρου δεδομένων για τις δεξιότητες και του δικτύου Eurymice.

Το ευρωπαϊκό παρατηρητήριο πληροφοριών για τις δεξιότητες θα καταστήσει δυνατή τη συγκέντρωση όλων αυτών των αναλυτικών και συγκρίσιμων δεδομένων σε πραγματικό χρόνο σε υπηρεσία μίας στάσης, παρέχοντας τις απαραίτητες πληροφορίες στο συμβούλιο υψηλού επιπέδου για τις δεξιότητες και τροφοδοτώντας το έργο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου.

**★ Κινητήριοι μοχλός της αλλαγής — ένα ευρωπαϊκό συμβούλιο υψηλού επιπέδου για τις δεξιότητες**

Με βάση τα πορίσματα του ευρωπαϊκού παρατηρητηρίου πληροφοριών για τις δεξιότητες και με σκοπό τη στήριξη του έργου σε πολιτικό επίπεδο, η Επιτροπή θα συστήσει ad hoc **ευρωπαϊκό συμβούλιο υψηλού επιπέδου για τις δεξιότητες**. Το συμβούλιο, υπό την προεδρία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, θα φέρει σε επαφή τα βασικά ενδιαφερόμενα μέρη, συμπεριλαμβανομένων των επικεφαλής επιχειρήσεων, των παρόχων εκπαίδευσης και κατάρτισης και των κοινωνικών εταίρων, με σκοπό την παροχή ολοκληρωμένων, διατομεακών πληροφοριών και καθοδήγησης σχετικά με τις δεξιότητες στους υπευθύνους χάραξης πολιτικής της ΕΕ, διασφαλίζοντας ένα συντονισμένο όραμα και τον προσδιορισμό της τολμηρής δράσης που

---

<sup>47</sup> Μια πλατφόρμα αποθήκευσης δεδομένων τύπου «lakehouse» βρίσκεται επί του παρόντος υπό κατασκευή για τη συγχώνευση όλων των δεδομένων των οργανισμών και συντονίζεται από το Eurofound. Η πλατφόρμα lakehouse βρίσκεται σε πιλοτική φάση και οι εργασίες επικεντρώνονται επί του παρόντος στη συγχώνευση δεδομένων σχετικά με τις δεξιότητες.

απαιτείται για την ενίσχυση του ανθρώπινου κεφαλαίου μας, με βάση τα πορίσματα του ευρωπαϊκού παρατηρητηρίου πληροφοριών για τις δεξιότητες.

Το συμβούλιο θα στηρίζει το έργο της Επιτροπής για την έκδοση σύστασης της ΕΕ των 27 σχετικά με το ανθρώπινο κεφάλαιο και τις ειδικές ανά χώρα συστάσεις. Κατά περίπτωση, θα λαμβάνει υπόψη τις συστάσεις του συμβουλίου για την ψηφιακή δεκαετία σχετικά με τις ψηφιακές βασικές δεξιότητες, καθώς και άλλων σχετικών φορέων. Το συμβούλιο, φέρνοντας σε επαφή τα κύρια σχετικά ενδιαφερόμενα μέρη, θα διευκολύνει την ταχεία επιτόπια δράση, απλουστεύοντας και μειώνοντας παράλληλα τους χρόνους συζήτησης και διαβούλευσης με διάφορους φορείς και διάφορα θεσμικά όργανα σε ενωσιακό και εθνικό επίπεδο. Το συμβούλιο θα έχει μια δυναμική και ευέλικτη δομή, καθώς θα είναι σε θέση να ανταποκρίνεται γρήγορα στην εξελισσόμενη κατάσταση στο τοπίο των τομεακών δεξιοτήτων της ΕΕ και θα συγκαλεί τα σχετικά ενδιαφερόμενα μέρη ανάλογα με τα διάφορα επείγοντα ζητήματα που πρόκειται να συζητηθούν.

**★ Προς μια ειδική σύσταση της ΕΕ των 27 σχετικά με το ανθρώπινο κεφάλαιο: εκπαίδευση και δεξιότητες στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου**

Οι δεξιότητες αποτελούν βασικούς παράγοντες διευκόλυνσης της βιώσιμης ανταγωνιστικότητας. Ως εκ τούτου, η Ένωση Δεξιοτήτων θα εδράζεται στον μηχανισμό καθοδήγησης της ανταγωνιστικότητας που θα περιλαμβάνει το εργαλείο συντονισμού της ανταγωνιστικότητας και το εξορθολογισμένο Ευρωπαϊκό Εξάμηνο.

Η εισαγωγή του πλαισίου κοινωνικής σύγκλισης στο Ευρωπαϊκό Εξάμηνο<sup>48</sup> το 2024 έφερε στο προσκήνιο τις κοινωνικές ανισορροπίες και τους κινδύνους για την ανοδική κοινωνική σύγκλιση. Στο πλαίσιο της κοινωνικής σύγκλισης μπορούν να προστεθούν περαιτέρω εξατομικευμένες αναλύσεις και συμβουλές σχετικά με την πολιτική για το ανθρώπινο κεφάλαιο των κρατών μελών, με σκοπό την ουσιαστική βελτίωση και επικαιροποίηση της παρακολούθησης και της ανάλυσης των αποτελεσμάτων όσον αφορά την απασχόληση, την κοινωνία και την εκπαίδευση και τις δεξιότητες. Η Επιτροπή προτίθεται να εισαγάγει μια οριζόντια σύσταση της ΕΕ-27 σχετικά με το ανθρώπινο κεφάλαιο σε όλα τα κράτη μέλη, με βάση τα πορίσματα του ευρωπαϊκού παρατηρητηρίου πληροφοριών για τις δεξιότητες και την ανάλυση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, με την υποστήριξη του ευρωπαϊκού συμβουλίου υψηλού επιπέδου για τις δεξιότητες.

Η σύσταση για την ΕΕ των 27 θα πρέπει να εστιάζει ιδιαίτερα στα διαρθρωτικά ζητήματα εκπαίδευσης και δεξιοτήτων, καθώς και στη σχέση τους με την ταχέως εξελισσόμενη αγορά εργασίας και την ανταγωνιστικότητα. Στόχος της είναι να συμβάλει στον καθορισμό του θεματολογίου για θέματα που σχετίζονται με το ανθρώπινο κεφάλαιο για την ΕΕ στο σύνολό της, καθώς και να συνεισφέρει στις σχετικές συζητήσεις προσανατολισμού στο Συμβούλιο και να τροφοδοτήσει την τριμερή κοινωνική σύνοδο κορυφής. Η σύσταση θα πρέπει να συμπληρώνει τα άλλα στοιχεία του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, συμπεριλαμβανομένων ιδίως της κοινής έκθεσης για την απασχόληση και των κατευθυντήριων γραμμών για την απασχόληση, και θα τροφοδοτεί τις εκθέσεις ανά χώρα και τις ειδικές ανά χώρα συστάσεις.

Σε θεσμικό επίπεδο, η Επιτροπή θα κατευθύνει μια στενότερη συνεργασία και διασυνδέσεις για τη διασφάλιση της συνοχής μεταξύ των διαφόρων στοιχείων του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου και θα ενθαρρύνει τη στενότερη συνεργασία μεταξύ των αρμόδιων συνθέσεων του Συμβουλίου, ιδίως

---

<sup>48</sup> Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1263 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2024, σχετικά με τον αποτελεσματικό συντονισμό των οικονομικών πολιτικών και την πολυμερή δημοσιονομική εποπτεία και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1466/97 του Συμβουλίου.

των υπουργείων παιδείας, απασχόλησης και οικονομίας, για την αντιμετώπιση της πρόκλησης του ανθρώπινου κεφαλαίου όσον αφορά τις δεξιότητες σε ενωσιακό και εθνικό επίπεδο στο πλαίσιο μιας προσέγγισης για το σύνολο της διακυβέρνησης.

Σε επίπεδο εφαρμογής της πολιτικής, μια απλουστευμένη δομή διακυβέρνησης του Ευρωπαϊκού Χώρου Εκπαίδευσης θα μπορούσε να ενσωματωθεί πληρέστερα στη διακυβέρνηση της Ένωσης Δεξιοτήτων, ώστε να αξιοποιηθεί η αποτελεσματική συνεργασία μεταξύ των διαφόρων αρχών για την επίτευξη της συστημικής αλλαγής που απαιτείται για μεγαλύτερο αντίκτυπο. Οι ισχυρές και ευέλικτες δομές διακυβέρνησης θα ενισχύσουν τη στήριξη των κρατών μελών στην εφαρμογή τεκμηριωμένων μεταρρυθμίσεων. Κατά το πρώτο εξάμηνο του 2025 η Επιτροπή θα δημοσιεύσει έκθεση αξιολόγησης σχετικά με τον Ευρωπαϊκό Χώρο Εκπαίδευσης, η οποία θα τροφοδοτήσει την επανεξέταση από το Συμβούλιο.

## **6. Συμπέρασμα — Η μελλοντική πορεία**

Η Πυξίδα Ανταγωνιστικότητας για την ΕΕ τονίζει ότι το θεμέλιο της ανταγωνιστικότητας και της ετοιμότητας της Ευρώπης για το μέλλον είναι οι πολίτες της, με τις δεξιότητες ως αναγκαία προϋπόθεση. Η Ένωση Δεξιοτήτων προτείνει μια νέα προσέγγιση, η οποία συνδυάζει πολιτικές εκπαίδευσης, κατάρτισης και απασχόλησης, ενωμένες γύρω από ένα κοινό όραμα για την ανταγωνιστικότητα. Προωθεί τέσσερις άξονες δράσης για τις δεξιότητες που θα τονώσουν την καινοτομία, την απανθρακοποίηση, την ετοιμότητα, τη δημοκρατία και την κοινωνική δικαιοσύνη.

Η Ένωση Δεξιοτήτων θα πλαισιώσει το έργο της Επιτροπής για το σύνολο της θητείας της. Η μελλοντική πρόκληση είναι τεράστια και μπορεί να αντιμετωπιστεί μόνο εάν όλοι οι παράγοντες αναλάβουν συλλογική ευθύνη και εντατικοποιήσουν τις προσπάθειες στο πλαίσιο μιας προσέγγισης που αφορά το σύνολο της διοίκησης, που θα καλύπτει τόσο την πλευρά της προσφοράς όσο και την πλευρά της ζήτησης δεξιοτήτων (συμπεριλαμβανομένης της ανάπτυξης δεξιοτήτων, της αναγνώρισης, των δεσμών με τις συνθήκες εργασίας, της δημογραφικής εξέλιξης, των εταιρικών πρακτικών), συμπεριλαμβανομένων των κρατών μελών, των κοινωνικών εταίρων, της επιχειρηματικής κοινότητας, των πανεπιστημίων και των σχολείων.

Η πλήρης δέσμευση —με βάση έναν ισχυρό μηχανισμό υλοποίησης και διακυβέρνηση που θα εδράζεται σε έναν συνεκτικό και λιτό μηχανισμό καθοδήγησης της ανταγωνιστικότητας για την τεκμηρίωση των αποφάσεων για τις επενδύσεις και τις μεταρρυθμίσεις σε ενωσιακό και εθνικό επίπεδο, ο οποίος θα περιλαμβάνει το εργαλείο συντονισμού της ανταγωνιστικότητας και το εξορθολογισμένο Εξάμηνο, με την υποστήριξη ενωσιακών και εθνικών ταμείων με ενισχυμένο ρόλο για τις συμπράξεις δημόσιου και ιδιωτικού τομέα— είναι ο μόνος τρόπος για την επίτευξη προόδου, όπως προσδιορίζεται σαφώς από την Ένωση Δεξιοτήτων. Όλα τα παραπάνω θα βασίζονται σε έναν ισχυρό μηχανισμό υλοποίησης και στη διακυβέρνηση μέσω του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, με τη στήριξη της ΕΕ και των εθνικών ταμείων, με ενισχυμένο ρόλο για τις δημόσιες και ιδιωτικές συμπράξεις. Η Επιτροπή καλεί το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, το Συμβούλιο και τους κοινωνικούς εταίρους να εγκρίνουν την Ένωση Δεξιοτήτων και να συμβάλουν ενεργά στην υλοποίηση των πρωτοβουλιών που περιλαμβάνει.